

308956

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1917 సం. సెప్టెంబరు నెల 5 వ తేది బుధవారము

No. 131

నంబరు. ౪.

పింగళినామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ చవితి ౪.

సంచిక ౧౩౧

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన 126

(రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.)

ఇప్పటికాలము నాచి కనుకను, సాటిలేని మనోజ్ఞముగ నువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగా, రాయముగాని, చెన్నపడకయే నిధము చేయదీసే కేల ఫలమునాడను.

నీ తువాలై కొన్ని టెడవులు చిలుకరించినచో, మనోజ్ఞముగ నువాసన నిస్తులగుచును.

ఈ క్రింది పోషణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నపైజు (ఆగ్డ్రాం)	సీసా 1-2 రు	0-8-0
మధ్యపైజు వైజు 1-1/2 డ్రాం	"	0-12-0
పేరొక్కపైజు 2 "	"	1-4-0
పేరొక్కపైజు 4 "	లేక 1/2 బౌన్సు	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పలెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగ ప్రతిపాపులను దొరకును. దీనికి అనేకముగ నకలునెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైజు, కాడ్డవైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పంపింపుము. ఈ ఆటో బహార్ యొక్క గలతజములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగునవానికి వాసిచో ఆటోదిల్ బహార్ నువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ వజల్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ ప్రెస్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 131, జమ్మామసీదు బొంబయి.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుకాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం,

‘ఈ, కోపు, ప్రతి, పొగతు, చెజు, ఈటి మొదలగు మాగాణి ఖమ్మి, పయ్యలము, చుంప, ఫలక్కుతు ములము, మొక్క తీగలకాలము సంతృప్తిపరుపులు శాస్త్రోక్తముగా కొనుగోలుచేసి విక్రయించుచున్నాడు. ఇవి నాన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూమిలకు తిగివట్టు తయారుచేయబడుటచే ఎరువులు కొనినలచిన వారి వాలూరు మామూలైన రసాయన కోపుకాలా ఉచితముగా పంపించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను అనుసరింపజేయుచున్నాడు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మానాంతర పత్రము ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఉర్దూ, కన్నడం, మళళాళం మొదలగు భాషలలో కొంతమంది ప్రయోజి అందుగో ఎరువు వివరముగా వ్యాసములు (వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని ఏమికో వ్యాసము ఉచితముగా పంపించుచున్నాడు. వైచెప్పిన ప్రతిపత్తు, ఇంకా ఎరువు వివరముగా ఇతర ఆశిములము కుక్రింది సురక్షించియుండు. వైచిలొగమున వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులను పరిహరించుటకు ఉత్తమ ఉద్దేశ్యము నకా సీసా 1-2 రు 0-8-0.

‘విలస్ వ్యా-నూన్సును, శాస్త్రోక్త నొప్పుల కొరత గోలును. నాయుపు పోస్టు దిగివచ్చును. సునాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింట నుంబడదినది.

పెనుమొలకలచే నొందూడకముందు

అయ్యారోచేయబడు మంచియును.

‘తీసి విడదెములలో కూడ వాడుచున్నారని.

అమృతాంజనము, డి. బొంబయి అండ్ మదరాస్.

నిర్మల మైన

మలబారు రాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిడింపబడినది)

కొలంబో అరికవలెనె, ఇది మలబారు సిద్ధముచేయబడినది.

బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.

డజను కాలుగాలను బుట్లగల పెట్టెలుగ అమ్మబడును.

విడి సీసాలు అమ్మబడవు.

యస్. పి. సారథి, అండు కో,

(826)

మదరాసు.

బహుశతి! 5 రూ.ల నెలగల వాచ్. బహుశతి!!

ఈ చిత్రపుటలోగల సిరా అద్దక (వాయు అడ్డి) మాడకపు 14 క్యూబిక్ గోల్డ్ షేట్ షిట్టు ఫౌంట్ టెక్ పేనా, ఒక సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బ 1 క్లిప్సుతో వేరు రు. 5-0. ఈ పేనాను కొనుగోలుచు నై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుశతిగా యివ్వబడును. మదరాసు మెయిల్మెన్ కంపెనీ, (888) వైవాబజాను రోడ్డు, మదరాసు.

హెచ్.టి. మహమద్ అండు కో,

[728] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.

కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి దిబ్బిలముయిన మంచినస్తువులు ఏనుబహుచవుకగ నస్తయిచేతురు.

ఒకవారి ఆర్థము యిచ్చిమాచినచో తమకే తెలియగలదు.

వినోదకరముగ లెలుగు నవలలు

రీలా లే! సురేంద్రచగరమణి:—ఇంను శ్రీల మనస్థై

ర్యము నాపల్కాడిగుణములు కల్గింపబడినది. రూ. 1-0-0

యశోధర:—ఇందో యాడు తిలగుగనైంగల యువరా

గమునై పడరాంపాలుపడి యున్న కిస్తితికెచ్చును 0-12-0

మనోరమ:—చగవేలు కేగి రాక్షసునార్ద జిక్కుకొననతని

సానన్యముచే విడిపించి, శ్రీల కెండ్లిచేయును. 0-10-0

జగదేకరంభ:—అన్నకై పడనానిపాలుబడి యున్న కిస్తి

తికెచ్చు సావర్ణ్యకతి కథ ... 0-10-0

సనాందరంభ:—తెమ్మగూడు బుద్ధితే కలహించినను

అన్న సహింపలయిన నమితు కోధించును. ఆ. 0-4-0

అల్లల రాజ్యమున కోర్కెనకోడల్లకై ప్రలాపము:—

అత్తల కోడల్లను బాధించు విధములగునె. ఆ. 0-2-0

మిత్రదోహము:—ఆపద్భంధుడగు మిత్రునివై నిందమోపి

కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0

ఇదియేగాక యితరనవలలు కథలు పుచ్చుడినిను పంపునుము.

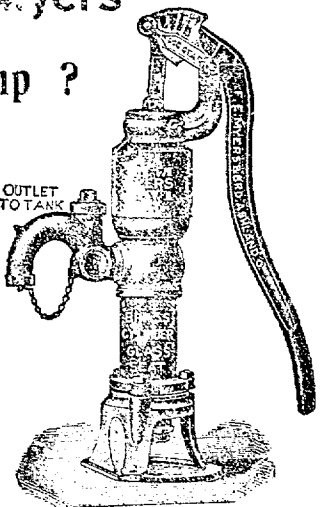
8:6 కలయవారు:— కణ్ణకో బుక్ డిపో,

5 సంక లేకమేష్ట్రీ వీధి, సాచుకాను పేట, మదరాస్.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

537 K. B. Joshi & Co., 32, Hornby Road Fort Bombay.

దేశీయమహాసభావ్యవసంఘ నియమములు

ఈ నియమములు బొంబే విశిష్టచంద్రపాల్ గారి "ఆర్యుల బజారు" పత్రికా సంపాదకున కీ విధముగ వ్రాసియున్నారు. కలకత్తా దేశీయమహాసభావ్యవసంఘ నియమములు బొంబే నెల్లరును తెలియుటకు, దేశీయమహాసభావ్యవసంఘ నియమముల విధులను గూర్చియునుగ వ్రాసినయెడల లాభకరముగ నుండునని నా ఆభిప్రాయము. ఎవ్వరు దేశీయమహాసభ సమావేశ మగునో, ఆ గ్రామముననే ఆహ్వానమును సమకూర్చును. దేశీయమహాసభ జరుగుటకు తగిన యేర్పాటులం గావించుటయు, అనగా ప్రతినిధులకును, ప్రేక్షకులకును వివాసములను తగిన స్థలముల నేర్పించుటయు, వారికి వలయు భోజనసదుపాయములను సమకూర్చుటయు, ఈ సంఘమువారు నెరవేర్చవలసిన విధులు. ఇట్లు అభ్యాగతులగు నుండుటయే యీ సభవారి ముఖ్య లక్ష్యము. ఆహ్వాన సంఘము దేశీయ మహాసభయొక్క అంతర్భాగము కావలెను. ఆహ్వానసంఘసభ్యులైన మాత్రమున మీరు దేశీయమహాసభ విషయవర్తమందు పాల్గొనుటకు గాని, తమ వోట్లు నిచ్చుటకుగాని అధికారములేను. ఆహ్వానసంఘ సభ్యులు మహాసభలో పాల్గొనవలయునని యున్నయెడల యే కర్తవ్యమునండి ప్రతినిధిగా రావలయును. ఈ విషయములను నవనయ జ్ఞాపకముచేయవలెనయెడల, ఆహ్వాన సంఘమువారు దేశీయ మహాసభవారి కార్యములను గాని, విధానములను గాని మార్పు మొనరింపజాలదనని స్పష్ట పడవలదు. అందుచే, నొక అపరాధాన్వేషణకాఖోద్యోగము దేశీయ సభాభిప్రాయముల నంగీకరించి, చందా చెల్లించినయెడల, నాతని ఆహ్వానసంఘమున చేర్చుకొనుటకు నా కట్టి అధ్యంతరమును గానరాదు. ఈ ఆహ్వానసంఘము చేయుపనియేమియన, తన కొక అధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటయే. దేశీయ మహాసభా ప్రారంభమున ప్రతినిధుల నాహ్వానించి, వారలను తమ అధ్యక్షులనెన్నుకొనుటకు కోరుటయే యీతని ముఖ్యకర్తవ్యము. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని, కలకత్తా మెరీపులోని బోర్డును. మెరీపు, ప్రజల యిష్టముచేపున సభ గావించును. ఈతడు మెరీపు అగుటచేగాక, యొకపాటు డగుటచే సభాకార్యచర్యయందు పాల్గొనుట కధికారము గలదు. ఆవిధముగనే ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు దైనిందిమాత్రమున నీతియు మహాసభలోని విషయ వర్తమందును పాల్గొని సభాకార్యములేను. దేశీయమహాసభాధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటకు ఆహ్వాన సంఘమునకు కొంత అధికారము కలదు. కాంగ్రెసు సంఘములచే నెన్నుకొనుటయే అధ్యక్షులగు ఆహ్వానసంఘమువారు నిరాకరింపవచ్చును. కాని, ఈ సంఘమువారు అధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటకు గాని, నియమించుటకు గాని మీరులేదు. కాంగ్రెసు సంఘములలో నెన్నుకొను సంఖ్యవారు గోరవారిలోనే వీరి నియోజనమండవలయును. కాని యేకాగ్రణముచేత నైనను మీరు ఆనేక కాంగ్రెసుసంఘములచే నంగీకరింపబడినవాని అధ్యక్షులగు ఒప్పకొనక గోయినయెడల, ఈ నియమము అభిలషించి దేశీయమహాసభా స్థాయిసంఘమువారివద్దకు బంపబడును. అందునైన వారి తీర్మానము నెల్లరును అంగీకరించి తీరవలెను. కాన, ఈ నియమము మనము బొంబే నాలోచించిన యెడల, ఆహ్వానసంఘమున సభ్యులగు నుండువారి కట్టి అధ్యక్షులగును కలకత్తా టౌను టౌన్ కమిటీ తెలియజేయును. కాని, దేశీయ మహాసభా కార్యములకు భంగకరముగ నుండకుండునట్లు, కాంగ్రెసు విధానముల నంగీకరించినవారే సభ్యులగు నుండవలెనని నియమముంచబడినది. నాకు తెలిసినంతవరకు, నియమిత చందా నొసంగి కాంగ్రెసువిధానముల నంగీకరించిన వారెల్లరును ఆహ్వానసంఘమున చేరగలరని, కాంగ్రెసునియమములబట్టి, యెట్టి నిబంధనములను లేవు. నేను న్యాయవాదినిగాను. కాని, 21 సంవత్సరములనై నవనకులవారు కాంగ్రెసు విధానముల నంగీకరించి, చందా నొసంగినవారు ఆహ్వానసంఘమున చేర్చుకొనవలసినయెడల, నారు కోర్టువారిని న్యాయమును బ్రసాదింప గోరవచ్చునో, లేదో న్యాయవాదులు తెలుపుదురు గాక! ఈవై నియమముల నుపసరింపినవారెల్లరును ఆహ్వాన సంఘమున చేరవచ్చును. కడచిన గురువారమునాడు ఇండియన్ అసోసియేషన్ ఫరవసన జరిగిన సమావేశములోని కార్యములనుగూర్చి చెప్పించునపుడు, ఎల్లరు నీ విషయముల జ్ఞాపకముచే కొందురుగాక.

ముస్తాబాదా స్వరాజ్యసమితి.

ముస్తాబాదా అను గ్రామము కృష్ణాజిల్లాలోనిది. అది చిన్న గ్రామము. బెజవాడకు రైలుమార్గ 8 మైళ్లు దూరము. ఈ గ్రామమునందు కడు భాగ్యవంతులైన కమ్మవారు గలరు. కాని వీరలయందు కడులు ఏమిటి ఈ గ్రామము వికాసకర్మము లేకయుండినది. ఈ గ్రామమునందు కొద్దికోజుల క్రిందకు ముగ్గురిచే ఒక స్వరాజ్యసమితి స్థాపింపబడినది. ఈ స్వరాజ్య సమితి పత్యయన 2-9-1917 తేదీన ఒక పురజనుల బహిరంగ సభ జరిగినది. ఈ సభలోని వారందఱు తమ కడులయూని సభకు వచ్చిరి. పురజనులు లగు బొబ్బాపర్తి వాళ్ళు గుడు గారు, బొబ్బాపర్తి ముగ్గురు గారు, గరిమెళ్ల నాగయ్య గారు, స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి శంకర్ మేకపేళ్లరావుగారు కడయాల చంద్రయ్యగారి స్వామివారు, డి.వి.ఎస్. సమస్తసభ్యులవారు, సమస్త కడుల వారు సభకు వచ్చిరి. ఇదియు గాక బెజవాడ నుండి అయ్యదేవర కాశేళ్లరావుగారు, చుంచాల మేకట సుబ్బారావుగారు, సింగరాజు మేకట సుబ్బారావుగారు, కొమ్మ పున్నయ్యగారు, గోపేటి లక్ష్మీనారాయణగారు మొదలగువారు సుమారు 80 మందిపాడ ఈ సభకు విచ్చేసిరి. మరయు మారంపల్లి, నున్న, రానచంద్రపురము, పున్నమిత్త పట్టణము, సావరగూడెము, రొయ్యూరు, నిడమూరు, గన్నవోము, అకిరిపల్లి నూజివీడు మున్నగు చుట్టుప్రక్కల గ్రామములవారు సుమారు 100 మందిపాడ సభకు వచ్చిరి. మొత్తముపాడ సభయందు సుమారు 600, కేక 700 మంది పాడిరి. బెజవాడలో న్యాయవాదిగ నున్న చుంచాల మేకట సుబ్బారావుపంతులు బి. యే. బి. యల్. గారు గ్రామసాధిపతిగా నుండుటకు ముస్తాబాదా స్వరాజ్యసమితి అగ్రాసనాధిపతిగా కను, బి. కేశవరావుగారు ఉపసాధిప, శంకర్ మేకపేళ్ల రావుగారు తీర్మానమును సోపింప సభ్యుల కకతాళ ధ్యముల చెలరేగ సుబ్బారావుపంతులు గారు గాన నాధిపతిత్వము వహించిరి వారి ప్రారంభోపన్యాసమును స్వరాజ్యమక దొరతనమువారికి వ్యతిరేక ద్యమను ని కొందరు ప్రపంచమన్నారనియు, అట్లు వొరతనము వారికి ఎన్నడును వ్యతిరేకము గానేదనియు, వొరతనము వారే భారతీయులకు సకాలములో స్వరాజ్య మొసంగును మని వాదనము చేసియున్నారనియు, ఇప్పుడున్న భిన్నాభిప్రాయము ఎంతవేళ్లలో స్వరాజ్య మొసకవలెనని విషయమై మాత్రము కలదనియు వాచుచేప్పిరి. పిమ్మట చెన్నరావుగారు నందలి స్వరాజ్యసమితియొక్క అంద్రదేశకార్యదర్శి యగు గాడిచర్ల హరిసోద్యోత్తుల రావుగారు "స్వరాజ్యము" అను విషయమై స్వరూపురవాక్యములతో వాదనాసించిరి. తండ్రి ఏవిధముగ కుమారునికి శక్తివ్యక్తి కలిగివుండిరిని సుపూర్ణ స్వాతిత్వమియ నిచ్చనింపజో ఆతరుననే దొరతనమువారుపాడ యు నున్నల మైత్రుపటికి స్వరాజ్యమియ నిచ్చనింపరు అని చెప్పిరి. మరయు మనకు వచ్చుగాదని ఒక అవ్యంతరము మనవ్యతిరేకులు చెప్పుచున్నారు. ఇంగ్లాండుకు 18 వ శతాబ్దమునందు హార్డుమెంటు ఏర్పడినప్పుడు, 1876 వ సంవత్సరమునందు కుడాదేశమునకు స్వరాజ్యమియ్యబడినప్పుడును ఆయాదేశములలో చదువునచ్చినవారు మనదేశీయన చదువునచ్చినవారికంటె చాల తక్కువవరనిగ నుండినదియు చెప్పిరి. తేలిపియు వృద్ధిచేయవలయు నన్ను, విద్య వృద్ధియై వ్యాపింపవలె నన్ను రయితులస్థితి బాగుండవలెనన్ను మనకు స్వరాజ్య మత్వావశ్యకమని చెప్పిరి ఈ గ్రామమునందందును స్వరాజ్యసమితిలో చేరవలెనని హెచ్చరించిరి. తరువాత అయ్యదేవర కాశేళ్లరావు పంతులుగారు బి. యే. బి. యల్. స్వరాజ్యముయొక్క ఆవశ్యకతనుగూర్చి ముచ్చటించుచు అందఱును కడులను మాని ఏకగ్రీవముగా స్వరాజ్యము కోరవలయునని చెప్పిరి. పిమ్మట కాంగ్రెసువారును, ముస్లిము సంఘమువారును కలసి బాయంటుగా ఏర్పరచిన స్వరాజ్యనిధానమును ఈ సభవారు అంగీకరించుచున్నారు అను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా సభవారి సమ్మతిని బడసినది. తదనంతరము చుంచాల సుబ్బారావు పంతులుగారి అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసినది. వీరి ఉపన్యాసముందు పూర్వము మనదేశమునందు రాజ్యము ప్రజలచేతులలో నుండిదనియు, నితీనల అట్టి స్వరాజ్యము నశించెననియు మనము స్వరాజ్యమునకు పూర్తిగా తగుదుననియు, పట్టణములలో వారు పల్లెలలోని వారిని వెనుకనుండి ప్రోత్సహింపవలెనన్న స్వరాజ్యోద్యమ మంత కీర్తనముగా వ్యాపింప నేరదనియు అందఱును స్వరాజ్యసమితిలో చేరవలెననియు చెప్పిరి. పిమ్మట శంకర్ మేకపేళ్లరావుగారు ఉపన్యాసమనకును, అగ్రాసనాధిపతి కిని వందనము లర్పించుచు వారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి.

1, 8 తేదీల పత్రికలు చూడుడు. పుదుకోట్ల స్టేట్ బాటర్ త్వపను! (స్టేటు బాంక్ నుకాబడినది) త్వపను!! పుదుకోట్లలో 14-9-17 తేదీన ముగియును. 21 9-17 వ తేదీన లాటరీ నిలువబడును. టికెట్లు 1-కి రు 2-0-0 చొ॥ 5000 టికెట్లు 10,000 361 బహుమతులు; రు 700 లు మొదలు 7-12-0 వరకు; విన్నపాల తయారగు బాచివెట్టబడును. టికెట్లు కావలసినవారు సొమ్ము వెంబనే జి. నుందరేశ అయ్యగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. No. 7. Thumbu Chetty Street, MADRAS. కుగాని P. Krishnamurthi Aiyar B. A. B. L., Vakil Pudukotah. కుగాని ఉంపవలయును. N. B. బహుమతుల సొమ్ము యధ్యులుపు పోస్టాఫీసు కార్యమిస్త్రీశిల్పాల రూపమునగాని, తేక కమిటీవారు తీర్మానించు రీతినిగాని యివ్వబడును.

వేలపు నోటీసు.

మానవ్య ముచిటికల్లు కావలయు సమ గు మంతుల స్వరాజ్యము అను సమ్మవారు జట్టి పుమ్మగారి జట్టి పుత్తరా వ్రాయించి యిచ్చిన బాపతువారు చలానుకీ చేసుకొని వార మాకాలీ డబ్బాలలో మానవ్య విద్యుత్తు బాపతు వారు వేలపులగుల క్రూడాయులు డి 200 రెండువందలు డబ్బాలున్నా, బెజవాడ కావరమ్ము ఆకుల రాజు శ్రీ వేణుగోపాల రైసు మిల్లువారు జట్టి పుమ్మగారి జట్టి పుత్తరా వ్రాయించి యిచ్చిన బాపతు చలానుకీ చేసికొని మన మాకాలీ డబ్బులలో విల్వపుత్తు బాపతు నే 4 గల క్రూడాయులు డి 200 రెండువందల డబ్బాలు జమలా న్నా వందల డబ్బాలు వ్రీ పుమ్మ రెండు లాల్లుగా 12-9-1917 సం॥ బుధవారము వాయువ్రతిము గు 4 నాలుగుగుంటలు లగాయతు 6 ఆంగుంటల ఎరుగు ఏలూరులో మూ రైసు మిల్లు వద్ద వేల వేయుచుబడును గినుక కావలసిన వారు వచ్చి చాలరాదుకొని చాల బామవడి పిమ్మల పాలు మొత్తంలో 4 వ వ సు పొమ్మ భరావతు కట్టి రుకతి సొమ్మ వాల వేడి లగాయతు బాపతులలో గా ముచ్చి వాల భాయు డబ్బవారు కా డబ్బాలు తేచ్చి పుమ్మ డెలియ చేసుకొని వలెను. ఆలా జాగించువయెడల భరావతు సొమ్ము తిరిగి యివ్వబడవేరని. సర్దు మాడ దలచిన వారు సాలకా ము వగు గాని ముంకుగా గాని వచ్చి చూచుకోవచ్చును.

Table with 2 columns: Date (2-9-1917) and Description (Maha Seshi Sakti Sagaramam, etc.).

ఆత్మజ్ఞానా. శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి దిగ్యము: సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీగారు గ్రంథికర్త:- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజు చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0. మనజు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

In sorrow and sympathy my thoughts fly across the sea to my Sisters in India that beautiful land which I have twice visited and love so well. I send you this to do homage to a very brave Soldier of the Empire who died for you and for us in the glorious fight for truth and freedom against tyranny and broken faith.
Henry D. D.

విచార సానుభూతి భరిత భావములతో నాయూలోచనలన్నియు సముద్రముల దాటి, నేనురెండుసార్లు దర్శించి గాఢప్రేమతో ప్రేమించుచుండిన సుందరభూమియగు భారతవర్ష దేశమునందలి నా సోదరీమణుల చెంగలకు పోవుచుండును. లోకమున సత్య స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునకును వాస్తవ అధర్మ నిర్మూలనమునకును జరుగుచున్న మహా సంగ్రామమున మాకొఱకును మీకొఱకును ప్రాణముల గోల్పోయిన మహావీర్య శౌర్య ప్రతాపసంపన్ను డగు మనసామ్రాజ్య సైనికునికి శారవము నెనర్చుటకు దీనిని (ఈ ఛాయాపటమును) మీకు బంపుచున్నాను. (సంత.) మేరీ మహారాణి.

దాదాభాయి నారోజీగారి చిత్ర పటము

మొదటి స్టూడెంటు హోములో నివసించు, క్రైస్తవ కళాశాల విద్యార్థులు కీర్తిశేఖరులు, దేశ సేవాధురంధరులు, అభినవ భీష్ములు అగు దాదాభాయి నారోజీగారి చిత్రపట మొకటి వ్రాయించి, దానిని ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిచే నైనను లేక మా. వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిచే నైనను బహిష్కరణ గావించునెంచిరి. కాని, క్రైస్తవ కళాశాలాధికారులేమి కారణమునో, సిగ్నరుగారు గాని, పిట్టెండ్రెగారు గాని యొక రధ్యక్షులుగనుండి మరియొకరు పటమును బహిష్కరణ చేయవలెననియు, ఇక నెవరును ఈ పనిని చేయరాదనియు నుడిచిరి. అంత విద్యార్థులు ఆత్మగౌరవముతో ఆ మహానీరుని పటమును గోఖలేహనుకు బహుమానముగ సమం గిరి. ఇందులకు నిష్పక్షిదిసమున సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గోఖలే హోములో డాక్టరు ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద మొక గొప్పసభ గావించబడినది. భవనంతయు విద్యార్థులతోడను, స్వామివాసులతోడను, ఉపాధ్యాయులతోడను నిండిపోయెను:-

అంత స్టూడెంటు హోము విద్యార్థుల పక్షమున ఈ చిత్రపటము నంగీకరింపు డని, హోమురూలు సమితి అధ్యక్షులగు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారిని కోరుచు మొక లేఖ చదువబడినది. అంత అయ్యగారు లేచి, విద్యార్థులు ఇట్టి కార్యమును చేసి తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట ప్రశంసార్హమని నుడిచిరి. దాదాభాయిగారి జీవనమున ప్రాముఖ్యమునందైన విషయము నిలుచిడ. వారు నమ్మిన విషయములను తమ జీవిత కాలమందంతటను సంపూర్ణ వ్యత్యాసము లేకుండ క్రియాపూర్వకముగ ననువర్తించినది. వీరొకపర్యాయ మొక నూట ను జేప్పి, దాని మొకసారి మార్పు జేందించుకొనలేదు. మా. బా. మా. గారు 19 గురు సభ్యుల సంస్కరణముల నామోదించిన వానియ్య, వారి జీవల, ఆ సంస్కరణములు మిగుల సర్వసాధారణ వ్రాయబడినవి చెప్పట బాగులేదని అయ్యగారు నుడిచిరి. తరువాతి దాదాభాయి గుణగణముల వర్ణించి, సభలో మండేమాతర ఘట్టము చెలంగుచుండ అయ్యగారు నారోజీపటమును బహిష్కరణ గావించిరి. తరువాతి సి. జే. తేలంగుగారు లేచి దాదాభాయిని గూర్చి యొక గంభీరపాద్యమును సమంగి, సభ్యుల నానందాన్ని నోలరాడించిరి.

జాత్యభివృద్ధి వృద్ధులయొక్కయు యువకులయొక్కయు ఆన్యోన్య సమ్మేళనమువలన నాధారపడి యుండును. పెద్దలు మౌనదర్శకులు గావలెను. యువకులూ మాన్య సుసంజ్ఞముగ వర్తించి, తమ ప్రయత్నముల సఫలము గావించుకొనవలెను. ప్రాచీనకాలమున మనదేశములో, బ్రాహ్మణుడు నడపిన రీతి త్కత్రియులు వర్తింపుచుండినయు, త్కత్రియులు ధర్మానుసరణవర్తనులుగ నుండునట్లు బ్రాహ్మణులు చూచుచుండి రనియును వక్తలు చెప్పిరి. బ్రాహ్మణ, త్కత్రియు గుణసమ్మేళనము తరుచుగా గానరాదనియు, పరకురామునియందు త్కత్రియుగుణ మెక్కువగును, భీష్మునియందు బ్రాహ్మణగుణ మధికముగను గానఁచుచుండెననియు, కాని దాదాభాయి యందీ రెండును సందర్భముగ సమ్మేళన మందినవనియును వీరు నుడిచిరి. వీరియందుత్సాహమును, సకల విషయజ్ఞానమును మెండు.

వీరిజీవితమునుండి మనము నేర్చుకొన వలసినవిషయములు నాల్గుగలవు. దేశోద్ధరణమునకు విద్యయే మూలకారణమనియు, అందు శ్రీ విద్య అత్యవసర మనియు వీరు గ్రహించి, అందులకై శక్తివంతతే కృషి నల్పిరి. మరియు, వీరు ఆకాలముననే భారతదేశము మిగులదుస్స్థితియందున్నదని గ్రహించి, అందులకు కారణము, దేశమునుండి విదేశమునకు ధన చుర్రాముగ పోవుటయే యని నిశ్చయించిరి. దేశమొక్క దుస్థితికి ఆర్థిక దుస్థితి గలుగలేక కారణమని నమ్మి, దానిని దానై తవరాజకీయ భావముల నాధారము చేసియుంచెను. హిందూదేశ రాజకీయ పాలనా విధానము మార్పుజేందవలయును. అందుచే నాతడు సామాన్యములకు సుగ్రాహ్యమగురీతిని "స్వరాజ్య" సందేశమును, 1906 సంవత్సరమున ప్రకటితము గావించెను. (కిరతాశ్చక్రములు). ఈమాట ప్రతిపల్లెటూరివానికిని సుగ్రాహ్యము. ఇక వీరకు స్వరాజ్యము నాశయప్రాయముగ నుంచినాని తృప్తిజేందక, దానిని క్రియారూపముగ పరిణమింప జేయవలయుననియు, అది చేకూరునామ నునిగంతనము కృషి. సంపాదించవలయు ననియును బోధించెనని వక్తలు చెప్పిరి.

తరువాత అధ్యక్షులులేచి, తేలంగుగారికి సభనారి పక్షమున నమస్కృతు లొనర్చుచు "స్వరాజ్యమును" మాట భారతీయులకు సుగ్రాహ్యమగునట్లు "హోమురూలు" అను పదము ఆంగ్లేయులకు సుబోధకమై యున్నదని నుడిచిరి. స్వరాజ్యశయమునుగూర్చి ఆంగ్లేయులుభయపడుట కామాటయే వారికి తెలియకుండుటయే కారణము. తరువాత ననేక పర్యాయపదములు వాడుకలోనికి వచ్చినవికాని స్వరాజ్యమనినను, వలసరాజ్యమువంటి స్వపరిపాలన మనినను, హోమురూలు అనినను భేదములేదు. తరువాత అయ్యగారు దాదాభాయి పరిశ్రమజీవనమునుసరించి వర్తింపవలయు నని యువకులను హెచ్చరించిరి.

వందేమాతరధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రపత్రికా గ్రాహకుల కొక లాభము.

ఆంధ్రపత్రికను దెప్పించు నాంధ్రదేశ గ్రంథాంశా గారముల కన్నటికి నాంధ్ర సుభాషితరత్న భాండా గారములనందగు "వివిధ పద్యగుచ్ఛము, కవింద్రాబాదు కితావళా నము" అను గ్రంథములు ఒకఅణా తేనాలాబిళ్ళ నంపినచో సుచితముగా సెసంగించును. కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు కాన భాండా గారములకుం బంపఁగా మిగిలినమొద, విడిచందాదారులకుం గూడఁ బంపఁబడును. కలయునామ చివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రి, చివుకులవారివీధి, కవింద్రాబాదు. అని వ్రాయవలెను.

సెర్పియనుల విషాదము.

వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. - దుని దృష్టవంతులగు సెర్పియనులకు సాయమొనర్చుడని మిత్రులందలివారి నందరిని సెర్పియా పత్రికకు కోరుచున్నది. సెర్పియా దేశస్థితి అంతయు చాల విషాదకరముగ నున్నది. శత్రువులు పంటనంతను కొల్లగొనిరి. తిరుటకు నామమునకొక పోల్సెయిలు న దొరకుట దుర్బలముగ నున్నది. పాలులేక నేలకొలది పిల్లలు చనిపోవుచున్నారు. నిష్పంధానమున నుండుబడిన 80 వల సెర్పియనులు, బంపిలుగ జేయబడిన సెర్పియనులు అష్టియూ హంగరీగో మృతినొందిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గౌరవ విజ్ఞాపన.

ఇంద్రాంజలిలో ప్రాంతీయత కార్యదర్శిగా వ్రేసిన మాం దిగుగాను సమర్థతను రాజకీయ పరిస్థితుల గమనించి రాజ ప్రతినిధిగా వ్రేసిన గౌరవ జనరలు మొదలుగాగల ప్రధాన రాజ్యాధి కార్యకర్తల రాజ్య తిరిగి విధానముల ముచ్చటించి ప్రజలలో ప్రజా విజయముల నాకర్షించి రాజ్యాం గవిధానములను కొలువలసిన మార్పులనుగూర్చి పార్లమెంటులో నడుప విశ్వసించుకొని చున జేయునకు స్వల్పకాలము లో రాజున్నాడు. వారసుని ప్రాంతములు చేరజల ఆదర్శములను ఆశ్రయముల కనుకలములుగా నుంచుటకు భారతీయులు విశేష ప్రయత్నములు చేయవలయునటు సన్మతము.

ప్రస్తుతము భారతమున నేర్పడియున్న రాష్ట్రములు సవిభజనానుభవ మిశ్రమములగుచేత చేరజలలో జాతీయభాగము పునర్విభజనగాని, రాజకీయసాంఘికకర్మ కార్యకర్తలకు లభ్య సహకారములగు ప్రాంతీయముల ప్రజావీర్య వర్ధమును సమర్థములగుగాని, పరిపాలన సామర్థ్యము చేయుటకుగాని మునుపటియుగా నుండలేదనియు భావలనునదింది రాష్ట్రముల నేర్పడినవేగాని అట్టి ప్రయోజనములు లభింపజాలవలయును, ముఖ్యముగ సాంప్రదించుటలను సులభముగా యాంధ్రరాష్ట్రముగ చేయు భావకర్తలమరియు ఏర్పడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలను తీరుమాములు చేయబడి కొరతనువారికి నివేదించుచున్నది. కాని యింకను దొరతమువారు తమ ముఖ్యభాగమును తెలిపియుండలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మన ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మావర్తకమును విషయము మాత్రము గా. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారు చెన్నపురి శాసనసభలో చర్చకు తెచ్చినవిషయ ప్రజాప్రతినిధుల శేఖరులు అనుమానాధీనములై యున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభువుగారు కొన్ని ప్రతికూలభావములు, మునుపుచేత జయమునకు మారదని తలచి ప్రాంతీకపతి రాజుగారు తాము ప్రతిపాదించిన విషయము అప్పటికి సంక్షేపముచేసి యూరకుండిరి ఇంతకు మించిన ప్రయత్నములు సాగియుండ లేదు. ఆంధ్రోద్యమ మిప్పటికి ఆరంభస్థాయిలనుండి ప్రారంభింపబడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వముల నాకర్షించుచున్నది. ఆంధ్రోద్యమలో ప్రముఖులగు వారు సంకల్పము భావప్రయుక్తులగు రాష్ట్ర నిర్మాణ మావర్తకమున మహాసభలలో వక్రాశించియున్నాడు. సెంట్రల్ జేమిటారు సహితము బొంబాయి రాష్ట్రమునుండి తమ జేమిటారు విడగొట్టి ప్రత్యేక సింగిరాష్ట్ర మేర్పరచుటకు కొంత ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. ఓడ్రులుగూడ ప్రత్యేక రాష్ట్రము నభిలషించుచు, ప్రతిసంవత్సరము సభల నాచించుచున్నారు.

ప్రమాంజనుగారు ఈసభ్య ఇంద్రాంజలిలో ప్రజా ప్రతినిధిగానుండు ప్రసంగించుచు ప్రాంతీయతను సంతయు సెక్కు స్వపరిపాలనా రాజ్యముగా చేయుటకు వీలుగాదనియు జేరజలను సమర్థపాలనా స్వతంత్రములగు ప్రత్యేక ప్రత్యేక రాజ్యముగా నిభజించి అట్టి రాష్ట్రములకు మంతయు సెక్కు ప్రాంతములకు రాజ్యాంగమునకు ననుబంధించునట్లు చేయుట లేనదాదర్శమునట్లు వక్రాశించియున్నారు. స్వపరిపాలనావిధానమున జేరజల నెలకొల్పుటలో ప్రముఖమున్న రాష్ట్రములను సరికొన్ని మాత్రం రాష్ట్రములనుగూడ నిర్మాణము చేసి వారికన్నిటికీ ప్రత్యేకముగు రాజ్యాంగ స్వాతంత్ర్యముల కొరంగవలయునకు ఉద్దేశము సన్మతము. కాబట్టి స్వపరిపాలనా విధానమునకు రాష్ట్ర విభజనముగూడ అవశ్యకమున సహజమైనట్లు ప్రమాంజను గారి యభిప్రాయము వెల్లడియినది. ఇదివరకు మనకు రాజప్రతినిధిగా నుండి ప్రమాంజను ప్రభువుగారును ఈ యాశయును నే 1911 సంవత్సరమునందలి తమ రాజకీయ తేఖడును దుబాహించియున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలో తీరుమానుచుండుచున్న ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీరుమానునకు మూలములగు రాష్ట్రవిభాగము, రాజ్యవిభాగ కార్యములను ప్రస్తుత ప్రాంతీయ చేర రాజ్యాంగమునకు ప్రధాన స్థాన ములకరించిన మాంజనుగారును భగ్యా రాజప్రతినిధిగా వ్రేసిన హార్డింజీ ప్రభువుగారును ప్రతిపాదించిన వది గాని. సరియును ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రములను సంస్కరించి మాత్రంగా రాష్ట్రముల నిర్మాణము చేయటంలో భావననుసరించి రాష్ట్రము లేర్పరచవలయునని ఆంధ్రప్రదేశ్ సభవారు ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీరుమానులో సుప్రీ కరించుచున్నారు. ఇట్లు భావననుసరించి రాష్ట్రము లేర్పర

చుటసహితము ప్రమాంజను ప్రభువునై నుడివిన రాజకీయ శేఖరుండు నూచించిన ఆంధ్రప్రదేశ్. ఈ విషయము రాజ్యాంగము లోని ప్రధానపురుషుల యామోదమును పొందిన దగుటచేతను ప్రమాంజను గారు మనజేయునకు డిశంబరు నెలలోనే రాజప్రతినిధులను గమక ఈ సమయమున మనము స్వపరిపాలనావిధానము లో టుగ భావ ననుసరించి రాష్ట్రముల పునర్నిర్మాణ మావర్తక మని తెలియజేయుచు ఆంధ్రరాష్ట్రము నిర్మాణముచేయుట ముఖ్యముగ నవసరమని జాతులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లందరు ప్రత్యేకముగ సాంప్రదించునట్లు సమాజేతము గాంచి తమ తీరుమానును వ్యక్తకరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ మున కొందరి ప్రయత్నముల ప్రతినిధులుగా నేర్పరచి ప్రమాంజనుగారికి ప్రత్యేకాంధ్రప్రదేశ్ మావర్తకము నివేదించునట్లు నిర్మాణముచేసి తీరుమానులో ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతిష్ఠాపనకు ప్రయత్నముచేయున అవశ్యకము. మహాత్మాగార్హమగు నీ సమయమున మనకు విశ్వక్రమగు నీ కార్యము నుపేక్షించితిమేని మనకు కార్యసిద్ధి యగుట దుష్కరము.

గుంటూరు కొండ వెంకటప్పయ్య

కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సభా సభాపితోపసంఘము

హోమయూలు పతాకము లేదు.

శ్రీమంజుగారు ప్రారంభము కాగానే నేను సాక్షుల నెవ్వరిని విచారణచేయ నవసరము లేదని ఫిర్యాదిల న్యాయవాది బార్నిరు స్తీ ఫెన్నగారునుడివిరి. పోలీసు మావర్తకులు సాక్షులు పుచ్చుకొననని ఆయన తెలిపెను. ఎన్. ఎస్. రామస్వామయ్యగారును సి. వి. వేంకట్రామయ్యగారును వి. ఆ. కె. సమంతుగారును సుబ్రహ్మణ్యపంజేగారును వివలవాసు నేలు గారును సింహా గారును వరదాచారిగారును సాక్షు మిచ్చిరి. హోమయూలు సంఘమునకు తాను కార్యదర్శినియు సభలకు చాలమంది బ్రాహ్మణేతరులు వచ్చుచుండు రనియు, బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణే తరులకును వైషమ్యములు లేవనియు హోమయూలు ఉద్యమమును వ్యాప్త మొనరించుటకు పతాకములు, చిహ్నములు, వెండింటులు మున్నగువానిని పలువురు పయోగించుచున్నారనియు హోమయూలు పతాకము నెత్తినందుల కెవ్వరు నాక్షేపం లేదనియు కన్నరెన్ను జరిగినపుడు చాల హోమయూలు పతాకము లేత్తబడెననియు 2-8 వేల మంది వచ్చిరినియు వారిలో 100-కి 80 మంది బ్రాహ్మణేతరులనియు సోదరభావము చెలగననియు ఆ సభకు పోలీసువారు డిప్టీ మేజిస్ట్రేటును వచ్చిరినియు ఎవరును పతాకమును గూర్చి ఆక్షేపించలేదనియు బిసెంటుమ్మగారును న్నుగువారు నివసించు గృహము తనదనియు అచట పతాకము నెత్తినందుల కెవరు నాక్షేపం లేదనియు మొదటిసారి నుడివిరి. పీరిని మా|| నరసింహయ్యగారును మండేరి రామయ్యగారును బార్నిరు స్తీ ఫెన్నగారును పరీక్షచేసిరి. ఆరవచ్చవర్తము మహమ్మదీయులకును రక్తవర్ణము ప్రాంతపులకును నూచకము. హిందూమహమ్మదీయసమ్మేళనమును నూచించుటకే ఈ పతాక మేర్పరచబడినది. అని ఆయన నుడివిరి.

రెండవసారి.

మండలసభలో చేయబడిన తీర్మానములు బ్రాహ్మణుల వలనను బ్రాహ్మణేతరుల వలనను ఏకగ్రీవముగ చేయబడెను. భిన్నాభిప్రాయములే లేవు. హోమయూలు సభలకు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు క్రైస్తవులు మహమ్మదీయులును గూడ వచ్చియుండిరి. మండలసభవారును బ్రాహ్మణేతర సభవారును చేసిన హోమయూలు తీర్మానములలో భేదమేమియునులేదు. బిసెంటుమ్మగారిమందిరము బ్రాహ్మణవాదలో సమర్థమునకు దూరముగ నున్నది. చుట్టుప్రక్కల యిండ్ల వారందరును సంపన్నులు అని వీరు నుడివిరి.

మూడవసారి - సమంతు గారు

నేను అమ్మగారితో ఉదక మండలమునుండి వచ్చితిని 24 - పతేది నుండి యు క్కయం బుత్తూరులో నున్నాను. శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వ్యాసవిలాసభవనమున హోమయూలు పతాక మెత్తబడినది. సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు దింపవేయబడినది. శనివారమునాడు రాత్రి 12 గంటలకు లాంతరు ఎత్తబడినది. ఆదివారము నాడు రాత్రి గూడ వెలిగింప బడినది. పతాక మెత్తబడదని ఎవరును అమ్మగారితో చెప్పలేదు.

నేను నిరంతరముచట నేయుంటిని. ప్రజలుగుమిగూడ లేదు. (ఇచట నిత డిటీవల పోలీసువారు జరిపినచర్చను వివరించెను) పతాకములను దింపినపుడు కలవరము ఏమియును కలుగలేదు. ఉదకమండలములో గూడ పతాక మెత్తబడెను తొందర ఏమియును కలుగలేదు. పాశ్చాత్య యుద్ధోగి బలిమిని పతాకమును లాగెను. ఉత్తరువులు మువ్వరిలో నెవ్వరికిని ఆంధ్ర చేయుట లేదు పతాకమును కొయ్యను దింపిన తరువాత ఇదిగో ఉత్తరువని సబుషన్ సెక్టరు బల్లమీద కాగితముల నుండి నేను అమ్మగారి గృహకృత్యములను పరిశీలించుచుండును. నాకు లక్షరూపాయల విలువగల సాత్తుగలదు. అని సమంతుగారు నుడివిరి.

మూడవసారి.

పాండేగారు:— నేను బ్రాహ్మణేతరుడను. నేను 8 వత్సరములనుండి సాంఘిక మతి విషయములలో పని చేయుచున్నాను. హోమయూలు వైద్యశాల నేర్పరచితిని. నేను హోమయూలులకు నేను చాలమంది భవిష్యత్తు కుటుంబ వైద్యుడనుగా నున్నాను. అని వీరు నై సాక్షుల వలననే పతాకమున కయిష్టు లేవరును లేని నుడివిరి.

వివల వాసుగారు.

రావుసాహేబు వివలవాసు నేలుగారిని (తిరువూరు) నరసింహయ్యగారు విచారణచేసిరి. నేను జిల్లాబోర్డు సభ్యుడను. దొరతనమువారే నన్నెప్పుడును నియమించుచుండురు. నేను మండలసభకును బ్రాహ్మణేతర సభకును గూడ వైద్యులున్నాను. వివాదములు లేవు. 15 ఏండ్లనుండి నేను జిల్లాబోర్డులో సభ్యుడనుగా నున్నాను. పతాకమువలన తొందరలేమియును కలిగినట్లు నే నెరుగను.

సింహాగారు

నే నీయుద్ధమున వైద్యశాఖలో సబు లెఫ్టినెంటుగా ప్రాప్త్యు స్థాండర్సు ఈజిప్టు చేరములలో పనిచేసితిని. ప్రస్తుతిము బిసెంటుమ్మగారిబసయందే నివసించుచున్నాను. నేను బ్రాహ్మణేతరుడను. అమ్మగారును బ్రాహ్మణేతరులే. బ్రాహ్మణేతరులకు హెచ్చుచుండికి అమ్మగారిపట్ల గౌరవము కలదు. పతాకమున డింపవచ్చిన పోలీసువారు తుపాకులను వెలుపలనుంచి సన్నీలను పట్టుకొని లోనికివచ్చిరి అని సింహాగారు చెప్పిరి.

వరదాచారిగారు.

నాకు 288 లు డిశము. మాబాంకి ఆరోగ్యస్వామి పితృగా రధ్యులు. ఇద్దరముగ్గురు బ్రాహ్మణేతరులు కార్య నిర్వాహకవర్గమున నున్నారు. బ్రాహ్మణేతరుల తొందరలేమియును లేవని వీరు నుడివిరి. పిమ్మట మా|| నరసింహయ్యగారు మున్నగువారు నిర్బంధితుల పక్షమునను స్తీ ఫెన్నగారు ఫిర్యాదిల పక్షమునను వాదించిరి. 4 వ తేది సాయంకాలము 6-30 వరకును విచారణ జరిగినది. మరునాటికి వాయిదా వేయబడినది.

వెండి నెగుమతి చేయగూడదు. — ప్రస్తుతము వెండి ధరవిశేషము హెచ్చియుండుటవలన వెండి రూపాయలను, వెండి సామానును వైదేశములందు విక్రయించు వ్యాపారము లాభకరముగనుండునని తోచుటవలన నట్టియెగుమతులను చేయరాదని హిందూ దేశ దొరతనమువారు తురువుజేయుతీర్మానించిరి. స్వదేశ సంస్థానముల కెగుమతిచేయుటలో నీయుత్తరువు పయోగింప బడదు. ప్రయాణికులు దారిలో భర్చుల నిమిత్తము తీసికొనిపోవు సందర్భమునను, నావికాధికారులు నౌకలలోని పనివాండ్రకు కూలీల చెల్లించు నిమిత్తమును తీసికొనిపోవు సందర్భమునను ఈ ఉత్తరువు ననుసరించి శిక్షవిధింపబడదు. కాని ప్రయాణికులు ఒక్కొక్కరు నూరు రూపాయలకంటె సధికముగను, నౌకల యజమాను లొక్కొక్కరు వేయిరూపాయలకంటె సధికముగను నగదును తీసికొని పోగూడదు. హిందూ దేశమున కంపబడిన వెండిని లండను ధరకంటె నూటికి ఆయిదుంతులు తక్కువధరకు పుచ్చుగొనుటనుగూడ వారు మానివేసెదరు. జులై 11 వ తేదీనుండి ఇప్పటివరకును యెగుమతి చేయబడిన వెండినిగూర్చి యిప్పటి శాసనము ననుసరించి యె కార్యక్రమము జరుపబడును. జులై 11 వ తేదీని హిందూ దేశములోని వెండిని దిగుమతిచేయకుండ శాసింపబడెను. ఈ క్రింది మాదువిధములని మాత్రము దిగుమతి జరుగవచ్చును. (1) హిందూ దేశ దొరతనమువారి నాణెములు (2) దొరతనమువారిపక్షమున దిగుమతి చేయబడిన వెండి (3) లై సెన్సుబాంధిసమీపదట దిగుమతి చేయబడిన వెండి. ఇప్పటిలో హిందూ దేశమునుండి విశేషముగా వెండిని ఎగుమతిచేసిన హిందూ దేశమునం దున్న వెండి లెగిపోయినాణెములనిలువకు చేటు వాటిల్లును. గనుకను, హిందూ దేశము నుండి పంపబడిన వెండివలన హిందూ దేశ కార్యదర్శిగారు హిందూ దేశ దొరతనమువారి నిమిత్తము వెండిని కొనుటతో పోటీక నిల్పును గనుకను, వెండి సధికము గాకుండ జేసి నాణెముల జేయవలయునట్టి ప్రాయముతో నీ యుత్తరువు లాసగబడెను.

స్వామి వార్తలు

చెన్నై స్వామి వార్తలు:— కోర్టు మాడకజ్జిగ నియమంబడిన కోడండ రామానుజులు నాయకుగారు నిన్నటిదినము (4-9-1917) దయమున చార్జి వుచ్చుకొనిరి.

తిరుమనాపల్లి సిపాయిల కేసు:— కేసు విచారణ పూర్తియైనది. అదొకటి. హిమాన్ (8) వ ముద్దాయి మన్ముగ ముప్పిళ్ళ (7) అదలూనందన్ (9) అర్మంగ మొదలి (12) అనంతన్ (14) మేగన్ నాదర్ (15) ముత్తు వీరప్ప (19) అను వారలు విడుదల కాబడిరి. వీరిపై నేను మోపబడలేదు. మిగిలిన 12 గురిపైని నేరము మోపబడెను.

వెండిగిన్నె దొంగకేసు:— తిరుకల్గేటి నల్లతెంచి మొదటివీధిలో గావుమున్న గామానుపిళ్ళ గారింటినుండి దొంగ పార్శ్వ సారథి మొదలి అనునదిను పిళ్ళగారినిదినుండి ను మారు 50 రూ॥ లు విలువగల వెండిగిన్నెను అపహరించి దాని సొక మార్గాడికి అమ్మజూపింపుడు పోలీసువారు పొందినట్లు కొని కేసుచేసిరి. ఇదిగతకు యిట్టి నేరములను 4 టిని నేరస్థుడు గావించినందున వాని కప్పటికేసులూ 1 సంవత్సరము కఠిన శిక్ష విధింపబడెను.

తైసికిల దొంగకేసు:— గత ఏప్రిల్ 2 వ తేదీ 7 వ భాగపు కాలిటర్ ఇళ్ళపై దొంగలుగాను టంకనాల వీధిలోనున్న టీకాలడిపాతు బోయి తమ వైకిలను బయట విడచి లోకకల్లె తీగి కచ్చుప్పటికి బండి మాయమయ్యె ననియు, దానిని దొంగ స్వామిపై అనునదిను తీసికొనిపోయె ననియు వారిపై కేసు చేయబడిన దనియు వ్రాయబడినది. నిన్నటిదినమున (4-9-17) కేసువిచారణ జరిగినది. దొంగ స్వామిపై కేసు మోపబడి 3 మాసముల కఠిన శిక్ష విధింపబడెను.

హోమయ్యల పతాకము కేసు తీర్పు:— హోమయ్యలూ పతాకములను తమ ఇండ్లలో కట్టినందుకు ఎస్. ఎస్. వెంకటరమణయ్యులు ఎం. నరహరేంద్రయ్యులు గానకు ఈకోర్టు మేజిస్ట్రేటుగారు పతాకములను తీసివేయమని ఆజ్ఞాచేసిరి. వారు పతాకములను తీసివేయమని కఠిన శిక్షను బోవుటయే గాక ఏ అట్లు ఏనెక్కనలప్రకారము తమ కాయాజ్ఞ యొక్క బడివో అని సమర్థించి కావని. కేసుచేయటకు బ్యూరూ అట్లు నెక్సనలనడయ్యెకావో అగ నో విచారించుట ప్రారంభింపబడెను.

హిందూల ప్రకారము కృష్ణాజిల్లా కోర్టునుండి చేయబడిన అఫీలు:— ఒక వివరంతువు తనకుమార్తెల అనుమతివిడచి మిగిలిన కుమార్తెకుమారులకు తనయాకదానిని యిచ్చి నేనుగా హిందూల ప్రకారమాదానిని చెల్లదగినది కాదని అపీలుచూ దులుఅనిరి. వివరంతువుతనకుమార్తెల అనుమతివిడచి మిగిలినకుమార్తె కొడుకులకుచ్చుచే అనుమతిచ్చిన కుమార్తెనుగూడ తమ కాయాస్థియందు ఆ కే లే క త మ చ త్తె లి కు మారులకు గాని నుక్కగారి కుమారులకు గాని యిచ్చుటకు అంగీకరించినట్లు ఆగును. కాబట్టి వివరంతువు తన కాయాస్థిని యిచ్చినయట చెల్లనని అపీలు ప్రతివాదులు వాదించిరి. హైకోర్టువారు అపీలు ప్రతివాదులకు అనుకూలముగ తీర్పునిచ్చిరి.

అమాయచే హత్యగావించుట:— ఉయ్యూన్ లేక పొన్ను సొమ్మి అనునతడు సుమారు 2 సంవత్సరములవరకు నలయలోటలయందు పనిచేసి కొంత ద్రవ్యసాధించి పిమ్మట తన స్వగ్రామముగు తిరుచునాపల్లికి వచ్చెను. తనయన్న తన భార్యతో కృత్రిమరీచెననియు అదపిల్ల పుట్టినదనియు విని అతడన్నవై గల అమాయచే దన కుమారుని తనయన్న కుమారుని గూడ నొక దినమున తిలలుపగులగొట్టి చంపెను. తిరుచునాపల్లి జడ్జిగారియొద్ద కేసుచేయబడగ తాను హత్యగావించు నయమున తనకు గురి ప్రభుణము గలిగినదని అతడు వాదించెను. పొన్ను సొమ్మికి మతి ప్రభుణము కలుగలేదని జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగారు చెప్పిరి. దీనిపై హంతకునికి ద్వీపాంశరవాస శిక్ష విధింపబడెను. తిరుచునాపల్లి జిల్లా కోర్టువారి తీర్పునముపై హైకోర్టులో అపీలు చేయబడెను. హైకోర్టు వారు నేరము స్థిరపరచుటయే గాక హంతకునికి శిక్ష విధించిరి.

విద్యార్థి పోస్టరీ గావించుట:— తలచేర్లలోకె.టి.చంగు నంబయ్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్., గారు పోస్టరీగారిని 2 రూపాయలు చేబనులు యిచ్చి ఒక ఉత్తము వ్రాసి నట్లుక ఉత్తమును ధనికుడగు ఒక నాయకు విద్యార్థి కల్పించి అకల్ప: ఉత్తమును పోస్టరీగారి కచ్చెను. పోస్టరీగారు తన మునమ్మి రూపాయలను విద్యార్థి స్వారా పంపిరి. తరువాత తాను 10 గంటలకు కోర్టులోకలుకుకొనవచ్చును నేను బదులు పంపిన రెండ రూపాయలమీద ముట్టినవా అని పోస్టరీగారు నంబయ్యగారిని ఆడిగిరి. రూపాయ లేమిటి అని నంబయ్యగారు తెల్లబోయి చూచుచుండెరి. అప్పుడు పోస్టరీగారు జరిగిన దంతకు నంబయ్యగారితో జెప్పిరి. వా రిరువురును వెంటనే విద్యార్థికోటకు పారకాలకబోయిరి. నానిని పారకాలయం దు పట్టుకొని వానిని పోలీసువారికి బప్పించిరి. జూరీనుపై అతడు విడుదలచేయబడెను.

పన్ను లేకుండ నల్లతెంచి ఎగురుతీయటం:— అజొ న్మయ్య అనువాగమోడ బొంబాయి ప్రెస్ సెన్సురేవులోకల్ల పుకు ఓడలో కార్వరు చూపుచుగా నుండిన మకిచిరుకవా అను జపాను బేలియనుపై అనుమానము కలిగి ఫెడరల్ హౌస్ నువర్తగారు వానిపై పోనాచేసిరి. అందు 20 బేస్కుం కొత్తనున, 40 తలముల నల్లతెంచును బయలుపడెను. వీని విలువ సుమారు 2250 రూ॥ లు అగునట్లు తేలుచున్నది. ఫెడరల్ హౌస్ నువర్తగారు జపానుబేలియనుపై బొంబాయి గా ధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుచేసిరి. యుద్ధమున పూర్వము అట్టియావారు విస్తారముగ కొత్తనును ఎగురుతీ చేయుచుండెరి. యుద్ధము ప్రారంభమైనది మొదలు కొత్తన, నల్లతెంచు యెగురుతులను జపానువారు ప్రారంభించిరిన మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పి నేరస్థునికి 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

పోలీసు కనిష్టము హత్య గావించుట:— గత వారమున ఒకనాటి రాత్రి మలదారుజిల్లా లండిలో నొక కనిష్టము హోటలునకు బోయి భోజనముచేసిన పిమ్మట ఒక గదిలో పరుండెను. ఆ రాత్రియే ఆ హోటలునకే భోజనము నిమిత్తము వచ్చిన మయొకడు గూడ భోజనానంతరము కనిష్టము పరుండిన గదిలోనికి బోయి ఒకమూలను పండుకొన ప్రయత్నించుచు గదిలోపరుండియుండిన కనిష్టముపై అతడు చేసెను. మలదారులోఒకరికాటు పరియొకనికి కలిగినవో మిక్కిలి తప్పుపెట్టెదగ. కాన నీ వెదవవు అని కనిష్టము రెండవవాని అడిగెను. నేను మక్కుగా తొక్కితిని గాని నిచ్చి తొక్కిలేనేనని రెండవవాని పలికెను. కాలు తొక్కినందుకే మండిపరుచుండిన కనిష్టముకు మరింత కోపము అడిక నై రెండవవానిని తీల్చెను. రెండవవాని కూడను ఆగ్రహించి కనిష్టమును తీవ్రముగ నిందింపసాగు. కొన్ని నిమిషములకు మూటలు ముడింకట్టలతో కొట్టుకొని ప్రారంభించిరి. దెబ్బలట లో కనిష్టము రెండవవాని కత్తితో పొడిచెను. దావ్యు వచ్చునంతలో గాయము పొందినవాడు మరిచిం చెను. కనిష్టము ను పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ప్రామాణ్యగానన సభ:— నేటిదినము జరుగబోవు సభ లో నీక్రిందవ్రేలుగూడ అడుగబడును:— సభా కాగోద్యమ మున గూర్చి మెక్లేగను కమిటీవారిచ్చిన నివేదనము ననుసరించుటకు పూర్వము స్థానిక ప్రకారమువారి యభిప్రాయముల గమనించవలెను. క్రీనినాన కాత్రిగారు. (2) సంయుక్తగా స్త్రీయులందరి నీమారు కలెక్టురు ఎల్.ఎం. సమ్మగారు వైశ్యులకు వ్రాసిన యుత్తమును గూర్చి మహ్మదాబాదు గాజుగారు (3) హోమయ్యలను గురించి యిట్టిపద్ధతి నవలంబించువలయు నని సామ్రాజ్యపు దొరతనమువారు స్థానికదొరతనమువారికి నలహోలించిరా?— అటులయిన వారి ప్రకటంతుడు. సప్రగాను (4) వంగదేశమునందలి ప్రస్తుతపు ఎద్వోకేటు జనరలు నియామకము గూర్చి; బి. సి మిత్తగారి నేల కాళ్ళముగ నుండరాదు?— సప్రమాగారు (5) యుద్ధానంతర సంస్కరణములనుగూర్చి స్థానిక ప్రకారముల యభిప్రాయము, హిందూదేశ దొరతనమువారి యభిప్రాయములు, కార్యదర్శిగారి అభిప్రాయము తెల్పును?— సప్రగాను (6) గోదవులను గూర్చి వాచాగాను.

మోరెలు నేరస్థుడని బిచ్చుకొనుట:— మోరెలు తానపరాధినిని బిచ్చుకొనుచు యుండెన్నడును ఇట్లు ప్రవర్తించునని పూచీపడెను. మోరెలుగారు చేసినది గొప్ప నేరమనియు వారికిపత్రములు జర్మియలపద్ధతులు నుంచి నని సూచించుచున్న వని మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రకటించిరి.

పూర్వము బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాస్థానమున వ్యవస్థాపకుడిగనున్న ఆర్చిబాల్డ్ పి. బ్రివిసుగారు బొంబాయి క్రానికలు పత్రికా సంపాదకులపై 3840 రూపాయల నష్టము నకై అభియోగమును దెచ్చిరి. ఖర్చులలో దావాను న్యాయ మూర్తి బీమాగారు సరియైన కారణము లేనందున కొట్టి చేసిరి.

తేయాకు అన్యకము:— నిన్నటిరోజున ఇండియా తేయాకు అన్యక సమయమున 18 నేల పెట్టలతేయాకు విక్రయమునకు జాపబడినది. దీనిలో 8 వ వంతు మాత్రము రేపటివరకు అన్యకమునకు అప్పు జేయబడినది. మంచితేయాకునకు చాలనంది విలపించుచున్నారు. అందరికిని ఎక్కువ ధరలు లభించనని. తేయాకుచాలనందిని నిక్రయించబడినది. ఇందులో పూర్వపుపంటకూడ కలసిినది.

బగ్గాలో నేయి, వెన్న మున్నగువానిలో క్రొవ్వను కలుపుటచే ప్రజలందఱును కలసి గొప్ప సభను జరిపి యిట్లు తీర్మానించుకొనిరి.— క్రొవ్వ గలిసిన నెయ్యి, వెన్న మొదలకునవి మతాచారములకు నిరర్థమగుటచేతను, ఆరోగ్యభంగ కరమగుటచేతను ఇట్టి వస్తువులను ఎగురుతీ దిగురుతీ చేయవలెదగ జేయవలయుననియు అట్టి పదార్థములను కొట్టలో నిల్వజేయవలెదగ దొలినను నా రాజ్యాపిండవలెననియు కోరిరి. అట్లు తీర్మానములో అన్ని క్షణములవారును ఇట్టి పదార్థములను వాడుక చేయకూడదని నిశ్చయించుకొనిరి.

ఒడ మునిగిపోవుట:— కొలంబోనుండి సుమారు 25000 రూ॥ లు విలువగల నిప్పుపెట్టెల కేసులు తూర్పుకుడికి, 'కహాలమిడ్' అను నానై పంపబడెను. గతనెల 30 వ తేదీని ఒడ తూర్పుకుడిరేవును చేరెను. సుమారు 20 నిప్పుపెట్టె కేసులు పొడిగ బడ్డన కచ్చుబడెను. అటుపిమ్మట తేబడినని కొంచెము తడిసినట్లు అనుమానము కలిగి ఓడను పరీక్షించి మారుపట్టికి అడుగుభాగమున రంధ్రముగూడ నొడలోనికి నీరు వచ్చుచుండెను. క్రమక్రమమున భారము అధికమయి ఓడ మునిగిపోయెను.

కపటచేషధారులు:— మజఫరాపూరు ప్రాంతమున నొకడు మహాత్మ్య గంధిని నటించి బట్టుపడిన సంగతి నీపత్రికలో తెలిపియున్నాము. ఈనెల 27-వ తేదీని ఒకడు గంధిగారి నేకకుడ నని చెప్పుకొని మోతిపాటికి 8 మైళ్ళదూరమునన్న సారంగియా గ్రామమున కేగి మీరు మోతిపాటికి గా వ లే న ని మీ తో చెప్పుటకు నన్ను గంధి గారు బొంబాయినుండి పంపిరి చెప్పగా వారు నిమ్మి వాని వాదించిరి. మరునాడు వారిలో 100 మంది వానివెంటబయలుచేరి. వా డెన్ని మోసములు చేసినను రు2 ల కంటె హెచ్చుక లభించలేదు. వాడు పొంబావ విలచిక్కుచేసె. మోతి పాటిలో బాబురానుస్వామి సునాడుగాక రక్షమానము తెలిసి వానిని పోలీసువారివశము చేసిరి. వాడు దొంగయని తెలియవచ్చినది. కాన ప్రజలు జూరుకతనో నుండకతనని ఒకరు బిహారీప్రతికట వ్రాసిరి. (ఇండియన్ పేట్రియటు).

లూడియా నాలంచుకేసు:— ఎకస్ట్రాజుడివలు అసిస్టెంటు కమిషనరు ఇ.టి. బాయూ గారిమీద తేబడిన లంచపు కేసు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు బాయూడుగారిచే విచారించబడుచున్నది. బాయూగారు మేజిస్ట్రేటుగా పనిచేయునపుడు, 100 కాసులు లంచముదీసికొని యుండినను నేను విచారంపబడి స్థిరపరచబడెను. అందులకుని ముద్దాయి రూ 200 ల జరిమానా విడిచిపెట్టబడెనని ఋజువు బయపడినది. అల్లాధక్ష అనువానినందఱు భాయూగారు 300 రూపాయల లంచము పుచ్చుకొనినను కేసు విచారించబడుచున్నది. సుధ్యవర్తి ఖాన్ కారునాభి భక్షితాను రూ 50 లకు పుచ్చుకొని నల్లంగీకరించు చున్నాడు. లంచమిచ్చినందునకు ఆకేసు అల్లాధక్ష కనుకూలముగ తీర్పుచెప్పబడెనను సంగతిగూడ ఋజువుపడెను.

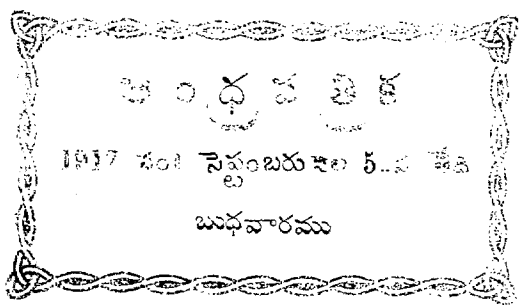
మరియొకలంచపుకేసులో బొరెన్సురు సబ్ జడ్జియినగు హాగెట్ నీనుగారు సూటిగామరీలో పొల్లనుగారచే విచారించబడిరి. వారముగోజులలోగా తీర్పుచెప్పబడుచు.

నేటవారావరణము:— పత్తి తీరమునందును బంగారమునందును వాయుభావముందు మార్పు లేదు. తక్కిన చోట్ల తగ్గినది. బంగారాభావమునకు వాయువ్యమున నేర్పడిన స్వల్పవాయుభావప్రదేశము కదలలేదు రాజధానియందు పత్తియముఖముగ వైసు వాయువ్యముఖముగ వైసు వాయువు నీచుచున్నది. వాయుత్రివరయు కృత్రిమైరి. నిన్నటి దినపుర్యోగోష్ణము లేచుచునాపల్లియందు (97 4/5 గ్రీలు) ఉండెను. ఉత్తరగర్కారులంను నెల్లూరు నందును దక్షిణండ్లంనులంనును అగ్నికోష్ణము 94 డిగ్రీలు. పశ్చిమ తీరమునందును ఉత్తర గర్కారులందును కర్నాటక మునందునుదట్టములగు మేళములకులపు పశ్చిమతీరమున నించుమించు 2 అంశల వజ్రము వర్షించినది. వాల్తేరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, చెన్నై, తెంగుళూరు, వెల్లూరులందు కొద్దిగ వర్షించినది.

శ్రీ కాశ్యపుక్తి సంవత్సరాది సంచిక.

హిందూసామ సంవత్సరము నందు సగము భాగము గడిచినది. ఇప్పటి నుండియును ప్రయత్నములు జరిగినగాని కాశ్యపుక్తిసంవత్సరాదిసంచిక సకామమున వెలువడుట కవకాశములు గలుగవు. కాగితముల కపారతన కల వేర్పడిన యీ సమయమునందు సంవత్సరాది సంచికను ప్రచురించుట చుస్త్రుమగ నున్నది. దేశభక్తులు భాషాభిమానులు సంవత్సరాది సంచిక యందు ప్రచురించుటకు దగిన వ్యసనములను చిత్రపటములను అక్షరములను వాచ్యములను ఆంధ్రపత్రికాకార్యా ఆయములను చేసినవారు పంపి సంచికోపయోగమును విస్తరింప జేయుటకును మా ప్రయత్నములను సఫలము చేయుటకును ప్రార్థితులు. వ్యాసము లతిద్విగ్ధములు గాకను చిన్నవిగ నుండుట సమంజస మని వ్యాసలేఖకులకు విన్నవించుచున్నాము. ఇతరరకు ప్రచురితములుగాని ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు మహాస్థలములయొక్కయు చిత్రపటములను పంపుటకు సవినయముగ దేశభాంధవులు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రిక.

మాంటాగూగారి రాక:

భారతీయుల సమావేశము.

—o—o—o—

మాంటాగూగారు హిందూదేశమున కరుదెంచి ప్రజల యాశయముల దృష్టిపరచెదరని భారతీయులు గంపెడాశతో నున్నారు. అన్ని శాఖల వారును తమ తమ సంస్కరణ విధానములను వారి ఎదుట నివేదించి సంసిద్ధము గావింపుచున్నారు. కాంగ్రెసును మహమ్మదీయుల యుగలసి తమ వాంఛల దెలిపెదరు. బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు గూడ వారిని గలసి, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి వారితో ముచ్చటించవలయునని, గొందరు హెచ్చరింపుచున్నారు. భారతీయ క్రైస్తవులు గూడ ని సమయము బోగొట్టుకొనక, వారిని సందర్శించి తమ వాంఛలను నివేదించుట యత్యవసరమని క్రీష్టియను పేట్రయిటు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వివిధసంఘముల వారలు వేర్వేరు ఆశయములను ప్రత్యేకముగ నివేదించినచో మాంటాగూగారు హిందూదేశమందలి నిజస్థితి గనుగొనలేకపోవచ్చును. ఉరస్పర భిన్నాభిప్రాయములను సమన్వయము జేయజాలక భావచ్చును. అట్టితరి ఫలితము ప్రతికూలముగ బరిణమింపవచ్చును. తుట్టతుడకు వలించుటను ప్రభువు గారి సంస్కరణవిధానము బోలిన విధానమును మనకు బ్రసాదింపవచ్చును. అట్టి సమయమున ప్రజలలో నాశాభంగ మెక్కుడుగును. తిన్నగ బరికించినచో వివిధభేదాభిప్రాయముల యందును ఏకత్వము ప్రవహింపు చున్నటుల స్పష్టమగును. అన్ని సంఘముల వారును స్వపరిపాలనమునే యాశింపుచున్నారు. దానినిజేతుటయే యందరకునుపరమావధి. వివరములలో మాత్రము కొంత భేదాభి

ప్రాయము గలుగవచ్చును. అందుచే, వివిధ సంఘముల వారు నిరూపించు విధానముల నన్నిటిని సమన్వయము జేయుట సులభసాధ్యమని దోచుచున్నది.

భారతీయ క్రైస్తవుల యాదర్శము గూడ స్వపరిపాలనమే యని క్రీష్టియను పేట్రయిటు పత్రిక నిరూపించుచున్నది. మాంటాగూ గారి పూర్వచరిత్ర గమనించినను, వారిటీవల నొసగిన యువన్యాసవైఖరి గమనించినను, వారిరాజ ప్రజాభ్యుదయమునకు దోడ్పడునని యూహింప వచ్చును. మాంటాగూగారు జాతీయవాదుల గలసికొని, వారిలో సంప్రదించి, ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరింపని ఆంగ్లోహైందవ పత్రికల హితములను లక్ష్య పెట్టినచో, వారి రాక ఫలప్రదమగునని యూహింప వచ్చునని పేట్రయిటుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. అందుచే భారతీయ హృదయమును కనుగొనుటకు మాంటాగూ గారికి అవకాశముల నన్నిటి నొసగుట యవసరము. కాని మన యాశలన్నియు నొక్కవ్యక్తిపై నాధారపరచికొనుట రాజనీతి గాదని పేట్రయిటు పత్రికాభిప్రాయము. ఏలనన, వెనుకటి యనుభవమును బట్టి చూచిన, ఎట్టి యుదార భావసమర్పితుడగు మహాపురుషుడు హిందూదేశ ప్రభుత్వమును నడపించినను, భారతీయుల వాంఛలను దృష్టిపరుపలేక పోయెను. అధికార వర్గపు జలుకుబడికి లొంగిపోవలసి వచ్చెను. ప్రజాశయములను నివేదించుటకు తగినన్ని యవకాశములు హిందూదేశమున లేవు. ప్రభుత్వవిధానము ప్రజలకనుగుణ్యముగ నడచునటుల గావించుటకు, ప్రజలకు బలుకుబడి లేదు. ఇట్టి స్థితిలో అధికారము సంతను హస్తగతము జేసికొనిన యధికార వర్గమువారి నూట చెల్లుబడి యగుచుండుటలో యాశ్చర్య మెద్దియును లేదు. అందుకనియే, స్వల్ప సంస్కరణములతో దృష్టిజౌదక, ప్రభుత్వ విధానమునందే మార్పులు గలిగించవలయునని, భారతీయు లాశింపుచున్నారు. మాన్లే ప్రభువుగారు కార్యదర్శి పదవి నలంకరించిన పిచ్చుట, వారు హిందూదేశమునకు చందమామను దెచ్చి యిచ్చెదరని, ప్రజలు విశ్వస్థులారి. కాని మాన్లే ప్రభువు గారి సంస్కరణములన్నియు ప్రజలకు నిజమగు నధికారము నొసగలేదు. శాసన నిర్మాణభల విస్తరతచే, ప్రజాప్రతినిధులు తమ వక్తృత్వము జూపించుట కవకాశములు గలిగినవి గాని వారి పలుకుబడి హెచ్చుటకు దోడ్పడజాలక పోయెను. మాన్లే ప్రభువుగారికన్న ప్రజాపరిపాలనాభి వృద్ధితై జీవితమును ధారబోసివారు నాంగ్ల దేశమున లేరు. వారు రాజకీయ తత్వజ్ఞులు. ఉదార భావోపేతులు. గ్లాడు స్టన్ మంత్రిగారి ప్రియశిష్యులు. అట్టి మాన్లే ప్రభువు గారే కదికితుల పత్రికమింది, ప్రజలకు దగిన యధికార మొసగ లేక పోయినపుడు, తక్కువగల వారు నెక్కుడు యశుత్వముల గావించగల రనుకొనుటకు సాధ్యపడదు. హిందూ ప్రభువుగారు రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి తమ సందేశ ప్రకటనములో అత్యుత్సాహముతో బలికియుండియు, వారి పరిపాలనా సమయమున రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమును ప్రభుత్వ విధానమున ప్రవేశ పెట్టలేక పోయెను. అందుచే మాంటాగూ గారి ప్రకటన మాత్రమున, భారతీయుల నోముపంట ఫలించినదను నత్యాశల బెట్టుకొనక, హిందూదేశ రాజకీయ పరిణామము భారతీయుల హస్తములయందే యున్నదని భావించుట సమంజసమని క్రీష్టియను పేట్రయిటుపత్రిక వ్రాయుచు

న్నది. మాంటాగూగారి రాక ముందర, భారతీయులు తమ పట్టుదల నే మాత్రము సడలించక, తమ ప్రయత్నములను ద్విగుణీకృతము జేయుట యత్యవసరము. ఈ సందిగ్ధతరుణమున నేకారణముచే నై సనేమి, తమ కర్తవ్యముల నుపేక్షించిన యెడల, మాంటాగూగారి రాక ఫలప్రద మగుటకు సూర్యుగ, వేరుగ పరిణామింప వచ్చును. హైందవాశయములకు వైరువ్య భాము గలవారు తమ పలుకుబడి పెంచు వినియోగించి మాంటాగూ గారి మనమును ద్రిప్పితచెదరు. మంచి యవకాశమును బోగొట్టుకొనినందుల కప్పుడు భారతీయులు పగ్గాత్తప్ర హృదయము గావలసి వచ్చును. మాంటాగూ గారిలో ప్రజలు తోడ్పాటు గావించుటకు ముందు నిర్బంధశీతుల దొలగించుట రాజనీతి యని యీ పత్రిక హెచ్చరింపు చున్నది. ఈ తరుణమును పృథగావించక, యితరసంఘముల యాశయములతో తా మేకీభవింపు చున్నామని క్రైస్తవులుగూడ ప్రభుత్వము వారికి దెలుపుట యవసరమని పేట్రయిటు పత్రిక సూచింపు చున్నది. ఇందుకై క్రైస్తవుల ప్రత్యేకసమావేశ మొకటి జరిపి, యందు సంస్కరణవిధానము నొకదానిని దయారు జేయవలయు ననియు, స్వపరిపాలనము విద్యాధికుల యాశయము మాత్రమే గాక, సకల భారతీయులచే నామోదింపబడుచున్న దని సూచించుట భావ్యమనియు, వ్రాయుచున్నది. సందిగ్ధ తరుణము హిందూదేశమందలి యితర సంఘములతోబాటు, క్రైస్తవ సంఘము గూడ కృషి సలుపక పోయినచో, దేశీయాశయములు పిజయము గాంచినపుడు ఫలితము నందు బాల్సొనుటకు క్రైస్తవుల కర్వత యుండదు గావున, వెంటనే క్రైస్తవ సాంఘికులు పని బ్రారంభింపవలయు నని, యీ పత్రిక ప్రోత్సహించు చున్నది.

అన్ని సంఘముల వారును ప్రత్యేక సమావేశముల గావించి, మాంటాగూగారికి తమ ఆశయములను నివేదించుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు. ఆంధ్రులు, బ్రాహ్మణేతరులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, మొదలగు వారందరును తమ తమ విధానముల దయారుజేయుట కుమ్మర్తులగుచున్నారు. వీరందరి యాశయము స్వపరిపాలనము బొందుటయే యని విశ్వయమయినది. వివరముల యందు ఆంధ్రులు భాషాప్రముక్త రాష్ట్రములగోరినను, తదితరులు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము గోరినను, స్వపరిపాల నాదర్శమును బలపరచుటకే గాని, దానిని విచ్ఛిన్నము గావించుట కుద్దేశ మే మాత్రమును లేదు. అందుచే, నన్ని సంఘముల వారి ప్రతినిధులు గలసి, మాంటాగూగారే తెంచులోపల, స్వపరిపాలనావిధానమును గూర్చి సావధానముగ జర్పించి, ఏకీభావమున కే తెంచుట ముఖ్యవసరముగ గన్పట్టుచున్నది. ఆదర్శము ప్రస్తుతమై, యందును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు లేనపుడు, స్వల్పవివరముల గూర్చి భారతీయులు సమన్వయము గావించజాలరనుట హాస్యాస్పదము. అందుచే ప్రతిసంఘము వారును ప్రత్యేకముగ నివేదికముల బంపుటకన్న నేకాభిప్రాయమై ఎల్లరకలను సమ్మతమగు స్వపరిపాలనా విధానము దయారుజేసి మాంటాగూగారి యెదుట నుంచినచో, వారికి భారతదేశ సమన్వయ సులభముగ గ్రాహ్యము కాగలదు. ఇందుకు వివిధసంఘముల ప్రతినిధులును గలసి రాండుటేబిలు సమావేశము నొక దానిని సమగూర్చినచో, కార్యసాధనము నకు బ్రయోజనకారి యగునని తోచుచున్నది.

రీగా సతనము.

—:—

రుష్యా దేశస్థులు గుర్చినిన్న వ్రాయునపుడు, కూర్చుంటుంటే శత్రువుల యవస్థలందన మింత త్వరలో వ్యాపించి రీగా వారికి న్యాధీనమగునని యూహించి యుండలేదు. రీగాకు పశ్చిమమున స్థితిగతులు ప్రతికూలముగ నుండుటచే, రీగా ప్రాంతమును రుష్యులు వదలివైచినారని నేటి లెంత్రీవార్తలలో గాననగును. రీగాకు 18 ప్రాంతములైన శత్రువులు డ్యుయినానదిని దాటిరనియు రీగాకును పెట్రోగ్రేడునకును గల రైలుమార్గముపై తమ దృష్టిని శత్రువులు నిగుడించినదియు రుష్యులు సందేశము దెలుపుచున్నది. రీగా పతనము జర్మనుల వశమయినది. మాస్కో-సభలో కార్నిలాఫ్ సేనా నాయకుడు, రుష్యులు సైన్యము నిదివరకే ఈ విషయమై హెచ్చరించినందున, రీగా అఖాత తీరమును రుష్యులు సైన్యము నిలిపికొనలేకపోయినచో, పెట్రోగ్రేడునకు శత్రువులకు మార్గ మేర్పడునని, దూరదర్శియగు కార్నిలాఫ్ గారు పలికియుండిరి. పెట్రోగ్రేడునకు జర్మనులు బోవ నీ సమయమున యత్నముల సలిపెదరా యను సమస్యపై సైనిక పూర్వాహనిపుణులు భేదాభిప్రాయముల గలిగియున్నారు. శీతాకాల మేతెంచుచున్న సమయమున ఈ కార్యమునకు గడంగుట, జర్మనుల యుద్ధాదావస్థా సూచక మని గొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు. రుష్యులు సైన్యములు మంచి స్థితి యందు లేని సమయమునందు, జర్మను లవకాశము బోగొట్టుకొనరని మరికొందరు సూచించుచున్నారు.

రుష్యులు సైనికులు జర్మనులను మాయలకు లోనై, నూతనస్వాతంత్ర్యార్థమును తిన్నగ గ్రహించలేక, సంధికై యాతురత గనుపఱచినందుచే గలిగిన నష్టముల నిపు డనుభవింపవలసి వచ్చెను.

ప్రాకుహము సభ నాపివైచుటచే, రుష్యులు లోలో ప్రాతేయభిప్రాయములు దొలగి మొదలిడిన వని యూహింప వచ్చును. కెరెన్స్కీ, కార్నిలాఫ్ గార్లు గలసి సైన్యములలో సంగ్రామోత్సాహమును గలిగింపుచున్నారు. రుష్యులు అద్భుత పరాక్రమ సంపన్నులు. తమ ముఖ్య పతనమున కుపద్రవము గలుగునని తోచినపుడు, సింహములవలె పోరాడెద రనుటకు సందియము లేదు. ఆతరుణమున భేదభావము లన్నియు నంతరించి, దేశరక్షణమే ప్రాధాన్యత నహించగలదు. జర్మనులనుండి భయము లేదను భ్రమ రుష్యులకు నేటితో దొలగిపోయినది. ఈ తరుణమున ఆంగ్ల ప్రాంతి వారొకవైపునను, ఇటలీవారు మరియొకవైపునను తమ యవస్థలందనమును తీవ్రతతో జరిపినచో, జర్మనులు తమ సైనికులను రుష్యాముఖము నుండి మరిల్పితీరవఃసి యుండును. జర్మనులకు గలిగిన తాత్కాలిక విజయములచే, యుద్ధాంతమేమియు మారజాలదు. కాని యీవిజయములు రుష్యులలోని ప్రతాపాగ్నిని రగుల్కొల్పి, వారు తమ సామర్థ్యాతిశయములను జూపుటకు దక్షతోడ్పడుట నిశ్చయము. రుష్యులకు గల యపోహ లింతటితోడిరిపోయి, వారు శత్రునిహృదయమునకై తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించెదరు గాక!

సామ్రాజ్యశాసన నిర్మాణసభ.

నేటి దినమున సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభ సిన్యాప తనమందు కూచును. డాక్టరు సప్రూ గారమగు ప్రశ్నలకు జవాబెమరు జూడబడుచున్నది. హైందవ ప్రభుత్వము వారు స్థానిక ప్రభుత్వములకు హోమామురాలును గూర్చి యపలంబింపవలసిన దృక్పథము విషయమై ప్రకటనల

నేమైన బంపి యుండిరా యనియు, నటులయినచో వాటిని ప్రచురింపవలసిన దనియు సప్రూ గారు ప్రశ్నించుచున్నారు. మరియొక ప్రశ్నలో యుద్ధానంతర సంస్కరణముల గూర్చి హిందూ దేశ ప్రభుత్వము వారు పంపిన నివేదికమును, ప్రభుత్వసభ్యుల యభిప్రాయము లందు బొందుపరుపబడినచో వాటిని, యందుపై స్థానిక ప్రభుత్వముల యొక్కము ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి యొక్కయు నభిప్రాయములను గలిపి ప్రచురింప వలయుననియు సప్రూగారిచే గోరబడినది.

నిర్బంధావాసముల గూర్చి ఎక్కి ప్రశ్నలును నింతవరకు కార్యక్రమణికలో గాన్నింపక భోవుటకు గారణము దెలియకున్నది. ఆ ప్రశ్నలు నిరాకరింపబడినటులయినను దెలియలేదు.

శాసననిర్మాణ సభయొక్క కార్యక్రమపు వివరములు దెలియువరకు వేచియుండము.

స్థానిక వార్తలు

ధర్మ రాత్రిపాఠశాల:—మాళ యజ్ఞజన సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద రావుసాహెబు, టి. రామకృష్ణ పిళ్లగారిొక ధర్మరాత్రిపాఠశాలను ఈ నెల 1-వ తేదీని తెరచిరి.

బ్రహ్మసమాజపతనమందిరము:—రేపు (6-9-17) సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బ్రాడ్వే 27 వ గృహముననున్న బ్రహ్మచంద్రిమున హిందూదేశ సేవక సంఘ సభ్యులగు వి. వేంకట సుబ్బయ్య, బి. పి. గారు విశ్వాసము, హేతువు అను విషయమునుగూర్చి ఆంగ్లమున సుపన్యసించెదరు.

హిందూ సంఘ సంస్కరణ సంఘము:—రేపటిదినము (6-9-1917 గురువారము) సాయంకాలము 5½ గంటలకు ఆంధ్రులసక వందరమున సోమసుందరము పిళ్లగారు బ్రాహ్మణేతరుల సాంఘిక ఏకీభావమునుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. గౌ. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

పురుక్కోట లాటరీ:—వీరినగూర్చిన (అద్వైతై జుమెంటు) ప్రకటనము నేటిపత్రికయందును గత శనివార సోమవారముల పత్రికలయందును కననగును. నిబంధనల నన్నిటిని ప్రకటింప సాధ్యముగాదు. కార్యదర్శులకు వ్రాసినవివరములు తెలియగలవు. ఈ నెల 14వ తేదీతో టిక్కెట్ల అమ్మకము ముగియగలదు. ఈ నెల 21 వ తేదీని లాటరీ కలపబడును.

ఇండియారక్షణసేన:—సి. బి. ఎన్. వెల్లి, సర్. బి. సిమ్లను, సర్. తెర్నాద్దహంటరు, సర్ విల్లియము ఎయిలింగు, జె. థాంగరుగార్లు నేటియదయమున రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు కార్యాలయమున సమావేశమై సైనికరీక్షణమునుండి నిష్పించవలసిన దని ప్రార్థించుకొన్న దిరభాస్తులను విచారించిరి. పత్రికానిర్వాహకులకు కచ్చేరిలోనికి ప్రవేశము లేకపోయెను.

భగవత్ తత్వ బోధనసభ:—రాబోవు శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు హిందు తియ్యలజకర్ హైస్కూలు వందరమునందు, శ్రీకృష్ణజయంతి సందర్భమున, పండిత టి. లక్ష్మణగారిచే గారు శ్రీకృష్ణజననమున హరికథా కాలక్షేపముచేసెదరు. ఈ సభతీరపున ఏర్పఱుపబడిన 21 ఉపన్యాసములలో ప్రథమభాగ ఉపన్యాసములు ఈ పండితులచేతనే ఆదివారమునయమున 7 గంటలకు సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును. మూడవ ఉపన్యాసము ఈ నెల 14-వ తేదీని జరుగును.

ఆనివిసెంటుస్కూల వర్ధంతి:—1-10-1917 వ తేదీ ఆనివిసెంటుస్కూల 70వ వర్ధంతి యగుటచే పరమేశ్వరుని కరుణవలన నీలోన నమస్కరింపగలిగినపుంధవిమోచనము కలుగనిచో ఆనాడు భారతీయులలో దేశభక్తులందరును కోయంబు తూరున కేగి ఆచ్యుగారికి కానకల నర్పించవలెను.

మనలకు తోడ్పడి మన మేలుగోరి మనదేశాభివృద్ధికై పనిచేసినందులకే ఆచ్యుగారు నిష్పంధితులగుట జగద్విదితము గాన మనము మన కృతజ్ఞత నిట్లు చూపింపవలెను నిందపాలగుదుమని ఎం. రామచంద్రము గారు కంచినండి న్యాయండి యా పత్రికకు వ్రాసిరి.

న్యాయవాది మరణము:—నిన్నటిదినమున ఎగ్నూరులోని స్వగృహమున జె. ఎల్. హారియోగారు మరణించిరి. వీరు 1848వ సం॥న జననమంది 1870వ సం॥న తలచేరిలో మొదటి గ్రేడుపీడరుగ నుండి, ఇచట 15 సం॥ల కాలము న్యాయవాదిత్వ మొనరించి, పిమ్మట హైకోర్టు న్యాయవాదిగ నమోదైరి. 1889వ సం॥న చెన్నపురికి విచ్చేసి, హైకోర్టులో ప్రాక్టీసుచేయు నారంభించిరి. స్వస్మృతియందలకు కీర్తినందుటయేగాక, పరచయ మున్నవారల క్లాఫూగౌరవములకు నిదాన మయ్యెను. కొంతకాల మియన పబ్లిక ప్రాసిక్యూటరు గ న, ఆ డ్వి కేటు జనరలు గ ను. పనిచేసి నాలుగు సంవత్సరముల క్రితము వక్రీళ్ళ సమాజమున కధ్యక్షుడయ్యెను. గతమాసము 9 వ తేదీని కోర్టుకు వచ్చెను పిదప రాచపుండుచే బాధితుడై కోర్టుకు గాతకపోయెను గత సోమవారమునాటి రాత్రియందు కోగిస్థితి చాల ప్రమాదకరమై నిన్నటి ఉదయము 9 గంటలకు హారియోగారు మరణించిరి. నిన్నటి దినమున హైకోర్టులో ప్రథమమున వీరి మరణమును గూర్చి ప్రస్తావన జరిగెను. వక్రీళ్ళ తరపున జె. సి. ఆడముగారు హారియోగారి మృతికి వగచుచు, వారి గుణగణము నిందుక వివరించిరి. వక్రీళ్ళ సమాజముతరపున గౌ. రంగాచార్యగారు ఆడముగారి వచనముల సమర్థించుచు ప్రసంగించిరి. అనంతరము ప్రధాన న్యాయమూర్తి ప్రత్యుత్తర మొసగ దినచర్య ప్రారంభమయ్యెను.

ఒక సైనికుని వింతచర్య:—స్త్రీ ఘేను హాపును అను యువకుడు ఆగ్రా జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో విచారణకు కేబడెను. ఈ యువకుడు సైనికోద్యోగి కేషమున సంయుక్త రాష్ట్రములందును, బొంబాయియందును, పంజాబునందును అనేకమందిని మోసముచేసెను. వీడు ఆమెరికాలో ఆంగ్లేయుల కుద్బునించెను. యుద్ధప్రారంభమున తన ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు) ఉద్యోగమును విడిచి హైలండ్రు లలో నొక సైనికునిగ జేరెను. మున్యుయధ్యక్షున వీనికి మూడు దెబ్బలు తగిలెను. గాయముల మాన్యుకొనుట కిండ్గాండునకు పంపబడియెను. అచ్చటనుండి యిండియాకు వచ్చెను. ఈ యధ్య సింధుదేశమున సైనికుల రెయిలుబండికి ముప్పుగలిగెనని వింటిమి. ఆ రెయిలునందు సిపాయి యుండెను. పిమ్మట నామెరాకు బోయి అవటినుండి కరాచీకేగెను. కరాచీలో పట్టుకడియెను.

మరల నెట్లో తప్పించుకొని వాడు లాహోరునకు బోయి అచట లెప్టి నెంటుపదవికి తగు దుస్తుల కొనుక్కొని ఆచ్యుతనరమున కేగెను. అచట బ్యాంకునుండి చెక్కులపుస్తకము నొకదాని సంగ్రహించి అంబాలియాకును ఆగ్రాకును బోయెను. ఈ బోని నీచెక్కులమూలమున రూ 1500 లను సంపాదించెను. ఆగ్రాలోలాకిను హోటలునందుండి అచట వర్తకులవద్ద విశేషముగ సాహసు పుచ్చుకొనెను. అనంతర మెట్లో వాడు బొంబాయికి తప్పించుకొని పోయెను. నొప్పుగొప్ప హోటలులలో నుండి అచట రూ 3000 ల చెక్కులను మార్చెను. బొంబాయినుండి మరల సింటీకి బోవదలంచెనుగాని మృత్యువ్యధమున గొంతిమంది సౌందర్యవతులగు బాలికల గని వారితో గలసి కాపురముండి తన ప్రయాణము మాటయే పరచిపోయెను. బొంబాయిలో పంపనపుడు వారు రైలు ఆనరబిల్డ్ స్టేషను వచ్చుచు నాయముతో సందరించుచుండెను. అచట కిత్నెయిన అను సి.వి.డి. యుద్యోగియును వాని నడత ననుమరించి పోలీసువారి కప్పజెప్పెను. అంత వానిమీది నేరము లన్నియు నొకటి వెనుక నొకటి రుజువయ్యెను.

ముద్దాయి ప్రస్తుతము 23 మాసముల కారాగృహశిక్షను ననుభవించుచుండెను. ఆ శిక్ష బొంబాయిలో నిధింపబడి యుండెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానిమీద నేరము స్థిరపరచిరి. ముద్దాయి నవ్వుచు తాను తప్పచే నులేదని వాదించెను. కేసు వాయిదా నేయబడెను.

నూతన పుస్తకభాండాగార స్థాపన:—గుడివాడ తాలూకా నెడ విరివాడ గ్రామమునందు 30-8-17 సం॥ రంతాభిషేక వొండపాడు శ్రీ రామచంద్ర పుస్తకభాండాగార మనకు ఆధ్యక్షులగు శ్రీ ముత్యయ్యం రాజువిజయ రామయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద సభ జరిగించబడి 103 గ్రంథములతో శ్రీ సీతారామ కేశవ పుస్తక భాండాగార మను నాయముతో గ్రంథాలయము ఏర్పఱుపబడినది. వొండపాడు గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారగు గుత్తా వీరయ్యగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించినను స్వరాజ్యకమిటిని గురించినను ప్రత్యామిక వృత్తులను అభివృద్ధి చేయుటను గురించినను ఉపన్యసించిరి. 200 మంది సభ్యులు చేరిరి. భగవద్భజనాదికములు జరిగినవి.

విరోధామహాసంగ్రహము

కెయిజరు ఇతరకుట్రలు - వెల్లడియగుట

(1)

ప్రాముఖ్య పోరుటకు అమెరికావారి ఏర్పాటులు.

(2)

విద్యార్థుల రీగాను వదలివేయుట.

(3)

శత్రువులు పెట్టాగ్రహించుచున్న ఇతరదారిని పరీక్షించుకొనగోరుట.

(4)

పెట్టాగ్రహము పట్టుకొనగోరుట - ఆసాధ్యవిషయము.

ప్రతిపక్షము

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లండు ప్రతిపక్షము

లండను, సెప్టెంబరు 4:— బ్రిటిషువారి ప్రకటించిరి. శత్రువైచారములను సమగ్రముగా గ్రహించుట వాటికెక్కువ 11 గంటలకు అనేక స్థలములందు బాంబులను బరపిరి. నష్టములగున్న సమాచారమేమియు ఇంతవరకు తెలియలేదు. మావైచారియు శత్రువులను వెన్నెంటియను నారంభించిరి.

బ్రిటిషువారు - ఆమెరికావారి

గాలిఫోర్నియా నష్టములను గుట.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— ఆమెరికావారి సమాచారముగ పంటలు నష్టపోయినందు మిగిలిన భాగ్యవంతులను ప్రద్రుమగ జాగ్రత్తకేసికొనుటకు అవకాశము కలదనియు ఆచారాధికార కాభివృద్ధి తెలుపుచున్నాడు.

బ్రిటిషువారి విమానములు శత్రువుల

అంతర్గతముల ఆశ్రయమున వై బాంబులను బరపుట

లండను, సెప్టెంబరు 2:— నాకా కార్యాలయము వారిని తెలుపుచున్నాడు:— ఆదివారము నాటిరాత్రి మా నాకా వైమానికులు నాకావిమానకాలయములను ఆంతర్గతము లుంటి స్థానములను బాంబులతో తగలబెట్టిరి. భూభేదదగ్గర యుగపదాలంటుకొని ఎక్కువ కాలమున అగ్నిబొమ్మలు వ్యాపించిరి. నిన్నటితోజూప ఉదయమున వాల్చేనేరే విమాన కాలను బాంబులతో క్షయము చేసితిమి. మావిమానములతో చొకదానితో ఆరుగురు శత్రువైచారియు చిలపడిరి. మావైచారి యిరువురు శత్రువైచారియు నొకరిని నేలకొల్పెను. మావిమాన మొకటి కాన్పించుటలేదు.

వర్తక సంఘమువారి మహాసభ.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— 28,49,000 వరకు ఆశుకాల ముగను, 91,000 వరకు ప్రతికూలముగను, ప్రాథమికము సభ వలదని బ్లాన్డువులు వార్తాసంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

ప్రాథమికము సమావేశము.

హెండరుసకాగారి వాత్సల్యము.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— ప్రాథమికము కాక ఫరమగున్న వర్తకసంఘ మహాసభవారి ఏర్పాటుతో ఏకీభవించితిమి హెండరుసకాగారు తెలిపినట్లేసిరి. మిత్ర మండలివారి సాంఘికవాదుల సమావేశమున ఒకరి కొకరు భిన్నాభిప్రాయములగుటచే ప్రాథమికము సమావేశమును గూర్చి తిరుగ విచారించుటకు ఆవకాశము కలిగినది. భిన్నాభిప్రాయ ములతో జరిగిన మిత్రమండలివారి సాంఘికవాదుల సమావేశము ఆసక్తికములకు కారణ మగునని హెండరుసను గారు తెలిపిరి.

బాల్టిక్కు సముద్రము

బారు కైజరుల పన్నాగములు

లండను, సెప్టెంబరు 4:— బాల్టిక్కు డెస్కార్సుల గురించి బారు గారికిని కెయిజరుగారికిని వదలిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర శంక్రీవా ర్తలకు "మ్యూయాన్" "కాగార్" ప్రతికప్రకటించుచున్నది. బోల్కోయూవద్ద నిరువురు చక్రవర్తులను

గలసికొనిన పిమ్మట నిద్రలును గలసి బాల్టిక్కు సముద్రమున గతముల ప్రవేశించుటకు ఉత్తమ శత్రు శత్రువులను గూర్చి. కాని డెస్కార్సులకు కెయిజరుగారు కలనను బ్రతుకు భయ పెట్టుటవలన 1905-వ సంవత్సరమునను బ్రతుకుతో నుద్దముచేయవలసినవిరుద్ధపురుషులను బెట్టుము పెట్టుము చేయవలసినవో అట్లనే యుద్ధము డెస్కార్సుల వ్యూహము చేయవలసినది. కెయిజరుగారు మిత్రత్వమున డెస్కార్సుల కేర నిరాకరించి తెటస్థిత్వము వహించుటవలన నిట్లు చేయవలయునని కెయిజరు తలచెను.

బ్రిటిషువారి కావినయ్యనలు

జర్మను అంతర్జాతీయవాదములం దెంత మోసము చేయుచున్నదియు నిందుములమున మరింతవికేదము కాగలదు. రాజకీయవాదము నిరంకుశాధికారులచేతులలో నుండుటవలన గలగు నష్టములగుడ యందువలన స్పష్టము కాగలవు. ఈ యుద్ధ ప్రత్యుత్తరముల పూర్తి యగుటకు 1905 వ సంవత్సరమునను చాలక మరింతకాలముగూడ కావలసినదైయు. కాని ఈకుట్ర యంతకాల మాలోచించబడియు నేల పరాజయమొందెనని యెవ్వరికైన నాశ్చర్యము కలుగవచ్చును. ఆర్మీకెయిజరు సమావేశముయందును అంతకు పూర్వమునను పరామర్శించి రుద్దవారికిని స్నేహ మభివృద్ధి గుటవలన నిది విఫలమై నెందను. ఇందునుగూర్చి ట్రైబునల్ ప్రతిక్షిప్తు నాయుచున్నది. ఈ యుద్ధప్రత్యుత్తర వ్యవహారము జర్మనుల కవలయును జాపుటను కొత్త నిదర్శనము. బోయరుల విదా యుద్ధమున ప్రకటించుటవలన బ్రతుకు నకు నలచా చేప్పిన దీచుటనుబావుడే నని విడిత మగుచున్నది. వీని నుద్ధాదన, యంత్రము నెవ్వరు నమ్మగలరు? అయినను చిత్తడికట్టి చెడి ఈ ప్రవాది నాధాగముగ నై కొని దానివిదా ప్రాపంచిక భౌతికశాంతి సౌధమును నిర్మించుటకు సంధియో యని మరచు పిచ్చివారు తలచుచున్నారు.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— ఆగ్స్టు నెలలో నార్వేజీడలు 21 మంది వేయబడినవి.

ప్రతిపక్షము

పరామర్శమున అమెరికావారి ప్రయత్నములు.

లండను, సెప్టెంబరు 3:— అమెరికావారి ప్రధాన కార్యాలయమునను సంయుక్తప్రతిపక్షముల డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— 1918 సం॥ న రాబోవుగొప్ప అమెరికను వైద్యముల నిమిత్తము పరామర్శమున అమెరికా వారు ప్రబల ప్రయత్నములను సలుపుచున్నాడు. వీరికిపరామర్శ వారు సాయముగ తమచే జిక్కిన జర్మను బండిలను సరఫరాచేసిరి. ఈ బండిలలో చాలచుండి అమెరికనులకు విమానకాలను తయారు చేయుచున్నాడు. ఈ కాల 15 వేల యభ్యాసితులగు వైమానికులను సరిపోవును. యుద్ధప్రదేశమున కంతకును కను గొప్పదగు వైమానిక రంగమును గొప్ప వైశాల్యముతో తయారుచేయుచున్నాడు. ప్రస్తుతము అమెరికావారు అతి శ్రద్ధగ పరామర్శ సాంగ్రామిక పద్ధతులను మున్నగువాటిని బరికించుచున్నాడు. పరామర్శ వైమానిక వైపునయును శ్రద్ధతో గుర్తించుచున్నాడు. అమెరికా వైద్యములకు ప్రత్యేకముగ ఉగ్రాణముకట్ట నెలకొల్పబడినది. వైద్యసహాయము కూడ సమకూర్చబడినది.

శత్రువులు ఫిరంగులతో పోరుట.

లండను, సెప్టెంబరు 3:— బ్రిటిషువారి ప్రకటించుచున్నాడు:— లాబాసిక వైపున శత్రువులు దాడిసల్ప దాని ప్రతిపక్ష మొనర్చి వైరులను వెనుకకు బారదోలితిమి. ట్రైబెను కుత్తరముగ శత్రువులు దారుణముగ ఫిరంగులతో పోరుచున్నాడు. శత్రువిమానకాలలవై మావైచారియు కిట్టుల బాంబులను బరపి నష్టములను కలుగజేసిరి. చెండు శత్రు విమానములను నేలకొల్పితిమి. మావిమాన మొకటి కాన్పించుటలేదు. మ్యూసునదికి వాచాస్పర్శమున ఫిరంగులతో తీవ్రముగ జరుగుచున్నదని పరామర్శ ప్రకటించిరి.

జర్మను వైద్యములను నాశన మొనర్చుట.

లండను, సెప్టెంబరు 3:— పరామర్శప్రధాన కార్యాలయమునను రూటరు విలేఖకు డిల్లు ప్రకటించుచున్నాడు. వెర్డను యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు గొప్పనష్టము కలుగుటచేరణరంగమునుండి 10 జర్మను పటాలములు మరలించబడినవి. మ్యూసునది కిరుప్రక్కలను శత్రువులు 7 పటాలములతో పోరుచున్నాడు. ఆగస్టు 20వ తేదీ ప్రారంభించిన యనగ్గం దనముచే 17 జర్మను పటాలము లలసిపోవుచున్నది. ఆగస్టు మాసము ప్రారంభమైనది మొదలు ట్రైబెనునుగో ప్రాంతో బ్రిటిషు వైద్యములతో నెదిరి పోరుచున్న 30 జర్మనుపటాలములు వెనుకకు మరలవలసి వచ్చినది. మొత్తమునను ప్లాండర్సుయుద్ధమున శత్రువులు 42 పటాలములతో పోరుచున్నాడు. కాన ఒక్కమాసముగో 40 జర్మను పటాలములను కణమునకు కొరగావడగ మిత్రశుంపలి వారు చేసినట్లేసిరి. ఇందు ఈ కారణములచేతనే ఇంకొక 19 పటాలములు తగ్గించ బడుచున్నవి.

పరామర్శ వైద్యులగర్జన జయము గు

దాడి సల్పుట

ఫిల్డుమార్షలు సర్ డగ్లసు హేగుగ డిల్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— నెంటుజ్యాలియనకు ఈశాస్యముగ మేము యందుకేగితిమి. లెప్పు కుత్తరముగ జయకర మగు దాడి సల్పి లాబాసిక వైపున శత్రుదాడి విమానములను పారదోలితిమి.

హర్టి బ్రెసుద్గర్ శత్రుయుద్ధము ప్రతిపక్ష ముగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— పరామర్శప్రధాన కార్యాలయమునను శత్రువులు హర్టి బ్రెసుద్గర్ కుట్టడిసల్పి మా వైద్యములు వాటిని గొప్ప నష్టములతో నోడించిరి. మా అన్వేషక వైచారియు నిన్నటితోజూప ఆకస్మికముగ స్వాసిక్కు లినుకు తూర్పుగనున్న ముఖ్యప్రదేశమున చొరగుడిరి తీవ్రముగ పరామర్శ శత్రువైచారియు హాకులను గావించిరి. గత రాత్రి మ్యూసేనుగో సో వెయ్యి మ్యూసే సెక్టా కిగు ప్రక్కలను గొప్పదాడిని కల్పితిమి. శత్రువుల ముగ్గు పంక్తియందు 800 మిటరుల వరకు చొరగుడితిమి. విష వాయు ఘాతములను విస్తారముగ వ్యవసము చేసితిమి. కండకపుగోతులను చంపగల్గితిమి. 40 మందిని బండిలుగ మా వెంట గొని తెచ్చితిమి. 4 పరకరంగులు, కండకపు ఫిరంగి తదితర యుద్ధసాధన విస్తారము మాచేజిక్కినవి. న్యాకొసీ కుత్తరముగ దూవిగిల్లి ప్రదేశమున దండెత్తు, క్యాటెరు జర్మనులు బాంబులతో తగులబెట్టిరి. కాని నష్టము అతిస్వల్పముగ నున్నది. శత్రువిమానకాలల విదాను వైచారియు నిదించుప్రదేశముల విదాను మెటుజు క్యాంప్రేయసుపదారులవైనను పరామర్శ వైచారియు బాంబులను బరపి గొప్పనష్టమును కలుగజేసిరి. 13 జర్మను విమానములు నేల గుల్చబడినవి.

రుమేసియా

రుమేసియానులను దేశద్రోహులుగ జేయ

యత్నించు ప్రయత్నములు విఫలమగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— రుమేసియాను వైద్యములను తమ వశము చేసికొనుటకును రైతులను తిరుగుబాటునరింపుదని ప్రేరేపించుటకు రసోన్ జర్మనులు ప్రయత్నించుచుండిరి యు అవన్నియు విఫలమైనవి. రూటరునకు అధికారపూర్వకముగ తెలిసినది. ఎన్ని కష్టములైన నోన్ సాంతముగ వైద్యముగ ప్రభుత్వ పరాయణులై పోరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. పోస్టానీలో రషియను పటాలములు విడనాడి పోరుటచే ఆస్థలములందు రుమేసియా మూలబలములు ప్రవేశించినవి. రాజుగారును, యువరాజులును బ్యూస్కోనే యున్నారు. చక్రవర్తిని కరసను కేగిరి.

రుష్యా

రుష్యానులు రీగానువిడుచుట

లండను, సెప్టెంబరు 3:— రుష్యాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. రీగాను పశ్చిమ తటమున యున్నది భయంకరముగ సంఘటనల రీగా ప్రదేశము ఏదవివేటించెను. విల్లెరింగు-పాపు-మెడెండెలను పంక్తికి మేము చూపితిమి. ఇస్కానిదిశను శత్రులు జేయగలుగిన నరకు మాప్రదేశముల జొచ్చిరి. మాపైనిటలలో కొందఱు భయ యిష్టప్రకారమే కొన్ని ప్రదేశముల ఏదవి ఉత్తరతటమునకు బోయిరి. ఫోస్సా నీదశ నేనేకాదాటలను తమివైచి శత్రులకు విశేషవ్యయముల గలిగించితిమి.

ద్రోవానదిని దాటు ఫలితము రీగాను 18 మైళ్ళమీది వరకుగూడ న్యాపించెను. జర్మనులు ప్రస్తుతము రీగాపైట్రాగు ఇనుపదారిమీద కన్ను వేసిరి. మిటోగోడ్డు మీదకు జర్మను లొనరించు అవకాశమునకు తమ శుభనూచకముగలేదు. ఆగోడ్డు పైరలుమార్పు గుండా బోవుచున్నది.

పెట్రోగ్రాదుమీదికి శత్రులు దండెత్తినట్లు సూచనలు.

లండను, సెప్టెంబరు 3:— రుష్యానులను నిరీల బరిగిన సంఘటనలపట్టి చూచిన రీగా పరాజయము తలచిన తలంపుగాను, అందువలన గలుగు లాభవ్యయములను గూర్చి తర్కించుట కంత ప్రయత్నము వలనవడదు. రీగా సింధుభాషకు గాకాను టిట మూట తగినంత వైవిధ్యములను సంపాదించి పెట్రోగ్రాదు మీదికి శత్రులు అనాయాసముగ పోవలరని యిదివరలో జరిగి కాన్సలాపుగాను మాస్కో కాన్సలెయినిగానికి తెలియజేసిన అంతయు నీసమయమున జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకొనవలయు. పెట్రోగ్రాదు చాలదూరమున నుండుటవలన నిప్పువేట్టి ప్రయత్న మొనరించుట కష్టమేయున్నది. రుష్యానుల పైనిటలు విశేష సన్నాహముతో నెదురించుచున్నప్పుడు దండెత్తి బోవుటకంటె నిప్పువేడి పోవుట నుకరమని జర్మను ఉత్తము వైని కాధికారి తలచినను తలపడుచున్నాడు.

అట్టి ప్రయత్నము నుంపు తరుణము మించిపోయెనని యు ఈకాల మందులకు తగినవిక సందబాలదనియు కొంత మంది వైవిధ్య విశేషములు ప్రాయముచున్నారు.

జర్మనుల కిప్పుడుంటు బలములతోడ తిరకాలమునయ్యు చుండగా నట్టి ప్రయత్నమున మొనరించుట వెట్టితనముగాని నేలు కాదని వెల్లమిప్పుడు గట్టిపట్టుక ప్రాయముచున్నది.

చురకొంతమంది యిట్లు ప్రాయముచున్నారు. జర్మనులు బాల్టికునముద్రముతో నుండి రుష్యానుపటాలములను వెనుక నుండి ఎదురింపవచ్చును. ఇందువలన మరికొన్నిచోట్లు నాకా యుద్ధములు విశేషముగ జరుగవచ్చును. ఏది యిట్లున్నను ఇట్టి వల జర్మను ఉత్తరముఖాధిపత్యమునకు నియమింపబడిన జనరలు పైచెరు బాచపుగాను తలచుట నలయునన్ని వైనకు లున్నదియు లేనిదియు చూచి యేమిచేయ నిశ్చయించునో నానిమిద సంతయు నాధానపడియున్నది.

స్ట్రాసు రైలుగారి మరణము

పెట్రోగ్రాదు, సెప్టెంబరు 4:— ఇదివరలో ప్రధానిగ నుండి నట్టియు, జర్మనుల కనుకూలముగ ననేక కుట్రలపన్ని నట్టియు ఎం. స్ట్రాసు రైలుగారు మరణించిరని తెలియజేయబడినది.

రైగాను ఖాళీచేయుట.

కోటలన్నియు భగ్నము చేసెనుటకు.

శత్రువుల పురోగమము.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— రషీయావారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.— డిగనా సంతెలకు దక్షిణముగ నున్న కోటల నన్నిటిని ధ్వంసముచేసి రైగాను ఖాళీచేసితిమి. ఈకాన్యములగ మేము తిరోగమమును గాంచుచునేయున్నారము. రైగా తీరమంపు గ్రామములను శత్రువులు పెల్లులతో తగులబెట్టుచున్నారు. ఇట్లుంటు ముఖముగ శత్రువులు మాపై న్యయములకు గ్రేటుజేంగులనుండియున్నది. 4-2/7 మైళ్లవరకు శత్రువులు మాదారింకమున చొరబడిరి. వాడెనోడు శత్రువుల స్వాధీనమైనది. ఉత్తరదిశగ మేము తిరోగమమును గాంచుచున్నాము. మా రణరంగమును బలపరచుటకు ప్రయత్నింప వలయున్నాము. మిడెల్టె, రైబ్యాంకు, ఇగో సంస్కారములయందు మా పై న్యములు శత్రుదాడి కాగలేకున్నవి. మేము ఈకాన్యముగ తిరోగమమును గాంచుచున్నాము.

దొరతనము నారు; కోసక్కులు.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— “టైము” పత్రికకు పెట్రోగ్రాదునుండి యిట్లు వంతి వచ్చుచున్నది. దాను కోసక్కులు సవాతనముయందేయు ననుభవించుచున్న గాష్ట్రీయ మాక్కులను దొరతనమువారు తీసివైచిరి. ఇదివరలో కాసన విరుద్ధముగ నుండక నణగి మడగియుండిన కాసక్కు లిందులకు నెమ్మదిగ నూరుకుండునని భోచగు.

రైను ద్యాన్యము కాల్పు.

అమ్మటండె. — సెప్టెంబరు 4 రైను ద్యాన్యము కాల్పున కట్టుటకు అంగీకరించుటకు న్యాయరెంబర్డులో బచేయా రాజుగారు తమ యువన్యాసమున ప్రకటించిరి. 12 వందల టన్నుల బరువుగల నాక లీ కాల్పులలో పయనగుటకు వీలుగలదు.

ఇటలీ

ఇటాలియను విమూనములు.

లండను, సెప్టెంబరు 3:— పెట్రీయ జాగను వీను పులికయొక్క ట్యూరికు నిరేఖకుడైయు ప్రాయముచున్నాడు:— వినున్నాలో తాను పొందిన విజయములను వివరించు అనేక కరప్రతిములను ఇటాలియను విమూనములుకొంద బాల్చనవి.

లండను, సెప్టెంబరు 4:— ఇటలీ అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. — పోలాకాకాశ్రయమునకున్నట్టియు పాసానాకాలములో నున్నట్టియు నాకలమీదను వైవిధ్యకామలము మలమీదను ముప్పది విమానములు బాంబుల వర్షించెను. తొమ్మిది టన్నుల బాంబులు ప్రోయబడెను. అందువలన నాకన కిరములగు అగ్నిభయము లున్నతిల్లెను.

జర్మనీ

కొయజరుగారు 1904 నుండి వరకు 27-వ తేదీని జారుగారికంపెనీ అంత్య తంత్రీవార్త: — నేను పోర్టు సిడ్, కేపుటప్రకృతి నుండి వివాదకరమగు సమాచారములు తెలియవచ్చినవి. మా మిపుడొకరి మిమయునైన పృథుచేయ నూడదు. రాక్షసిబొద్దు సభరామగూర్చి నేను స్వయము పరిష్కరించు వరకు మనస్వంత్రమోరము తెనకిని ఇసుమంతైనను తెలియ నూడదు. రషీగా, జర్మను ప్రభుత్వములవారికి కాశ్యతయగు ఒడంబడిక అవసరమని అంగీకరించుచు జారుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగించిరి. ఇంతకంటె నేరేమియు జరుగలేదు.

అమెరికా ప్రత్యుత్తరము.

అమర్డుము, సెప్టెంబరు 4:— నమృగినవా టిట్లు ప్రకటించిరి. పోపుగారికి నిల్వనగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము జర్మను గాజీయ సంఘములకు బాగుగ నాటెను. రాబోవు రెయిచ్చిస్తాగు సభలో, 1. కేయిచ్చిస్తాగు సభకు నుత్తరవాదిగ నుండునట్టి దొరతనమును వెంటనే నెలకొల్పవలసినదనియు, 2. ఆ టేనులో కేయిస్తా తే ప్రభుత్వమున నుండునదియు తద్రాష్ట్ర జనులచేతనే నిశ్చయింపబడ వలయుననియు, 3. యుద్ధాంత రము జనులందఱిలో నెవ్వరున శత్రువుల వాల్చునూడదని కానింపబడవలయు ననియు, ప్రతిపాదించెద రని తలపడుచున్నది.

కొయజరుగారి ప్రతిభలు.

అమర్డుము, సెప్టెంబరు 4:— రీగాను జయించిన బతే వేరియా యువరాజు లెయుపాట్లు గారికి కొయజరుగారిట్లు తంతి నంపిరి. “విశేష యుద్ధాష్ట్రీగం మీనానుకత్యము వలనన, దృఢతమమైన నిశ్చయాభిప్రాయమువలనను ఈవిజయము లభించినందువలన నేను మిస్కభివందించుచున్నాను. దైవ సహాయమున ముందున కరుగుము.”

చీనా

చీనా ప్రెసిడెంటు జాన్గి సార్వభౌమునకు అభినందనవార్త వంపుట

మేము సంక్రామమునకు పూనుకొంటిమని సంతసించుచు మీరంపిన అభినందన తంత్రీవార్తకు మందపూర్వకముగ నందుకొంటిమి. చీనావారు ప్రాపంచికకాంతికై ఎల్లపుడును పాటుపడుచున్నారు. మేముదండును ప్రజలకు న్యాయముగల్గునట్టి కాంతిని కలుగజేయుటకు మీరు నలయునాయ మొనరించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నామి నని చీనా ప్రెసిడెంటు జాన్గి చక్రవర్తికి తంతింపెను.

పోర్టు నెంటుజారి గెజెటు.

28 - 8 - 1917.

సెలవు. — కర్నూలు జిల్లా పోస్టు సబ్డివిజను పోస్టు సుడిప్తి సూపర్వైజరు గామానజ రామయ్య మూగారికి 6 నెలలు సెలవియ్య బడినది.

చెన్నై పురి స్కూలు కాజుకోర్డు.

దివాన బహద్రుడు చెరువరి కృష్ణమగారు (బావిస్టరు) స్కూలు కాజుకోర్డు ఫీపు జడ్జిగను సర్. వి. సి. జేకాచారి గారు రెండవ జడ్జిగాను రావుబహద్రు టి. వరదరాజులు నాయుడు గారు మూడవ జడ్జిగను నియమింపబడిరి.

లొకార్డురు

బావిస్టరు సి. ఎస్. స్క్రిమి గారు ఆసిస్టెంటు బావిస్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఫస్టు క్లాసు మేజిస్ట్రేటు అధికారము

మ. చంద్రప్రకాశ నరసింహంతులుగారు డిప్టీ కలక్టరు గోదావరి, మ. చల్లవరపు సన్యాసిగాజు పంతులుగారు డిప్టీ కలక్టరు గంజాము, మ. టి. జి. కృష్ణస్వామినాయుడు గారు డిప్టీ కలక్టరు బద్వారి, మ. చానుగంటి అప్పారావుపంతులుగారు డిప్టీ కలక్టరు కృష్ణ.

సెలవు

విశాఖపట్టణము పోర్టు అఫీసరు ఏ. జి. బాడ్లెగాటి ఈ సెల 1వ తేదీనండి 1 నెల 20 నోజులు (ప్రెవిలెంట్ సెలవు యియ్యబడినది. కడపూరు పోర్టు అఫీసరు ఆల్ఫ్రెడు కేసనగోజు గారు విశాఖపట్టణమునకు నియమింపబడిరి

4 - 9 - 1917.

సబ్రిజిస్ట్రేటుల బాతీసు.

మ. భొన్నపల్లి వేంకటేశంగారు, పురుషోత్తపురము మ. భాగిరథీ సామగారు, వికపూడి, మ. తాయిలమ్మీ నరసింహారావు పెక్కలి (గంజాజిల్లా) మ. సుమారువేంకటసుబ్బారావుగారు కత్తూరు, (కృష్ణాజిల్లా) మ. చిరునపల్లి సామ్యూలుగారు యలంపల్లి, (విశాఖపట్టణము జిల్లా) మ. పడికి తిరుపతిగారు రామన్నయ్య, మ. టి. ఆర్. నిశ్వనాథ రావుగారు హిందూపూరు (బద్వారిజిల్లా).

సెలవు

గంజాము జిల్లా ఫార్మెన్టరీసరు ఎ. ఏ. ఎస్. మించెను గారికి సెలదినములు సెలవియ్యబడినది. పి. వేంకట్రావుగారు ఆ పదవికి నియమింపబడిరి.

సుద్దా సర్కారు సాట్లు ఆసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు వేదీకు రాబర్టును గారికి 2 నెలలు సెలవియ్యబడినది. గాబర్టు వూరట్ల వెప్పర్డుగారు సుద్దాకు నియమింపబడిరి.

బదిలీలు.

ఆర్. కామారావుగారు చిత్తూరు జిల్లా పలకు మేయరును సి. బాలయ్యనాయుడుగారు చంద్రగిరికిని, బి. చెంచుగామా నాయుడుగారు చెలమలరేంజికిని ఫార్మెన్టరీ జరులుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాళి.

గోనాపతి గిర్జన్నరేజి బాగల్ల ఇన్స్పెక్టరు ఇ.ఎస్. బమకయ్యకు మరి 9 మాంయులు సెలవీయుండెను

తిరుపతి రేంజిసావరాలల సుమతీస్వైయు ఇన్స్పెక్టరు ఎస్.ఎస్. వెంకటరావు అయ్యగారు సెలవు ముగియగ నే బద్వారి ప్రెయిసింగునూలు పాడ్డుమేష్టరుగ పనిచేయుట యును.

గంజాము విశాఖపట్టణ గర్నూరేంజి ఇన్స్పెక్టరు ఎ. జాల్మియ్య కోయంబుత్తూరు రేంజికి బదిలీచేయుట జేను.

లోలు, మ్యూనిసిపలు

భామసు ఎర్రెస్టు సామ్యునుగారు గంజాము జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ మరల నేర్పింపబడిరి.

కాయసామెయి సాదిరెడ్డి వేంకటరత్నము, గాడేపల్లి సుబ్బయ్యగార్లు గోదావరి జిల్లా పోర్టుసరు.

నో. కాజా, రామాత్రీ రావు వేంకటమరకృష్ణ రంగారావు బహద్రు (బావిస్ట్రీ) గారు విశాఖపట్టణము జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ నేయింపబడిరి.

పూర్వపువంతనమువారి నేరము.

ఏథెన్న, సెప్టెంబరు 4:— ఇదివరకుండిన పరిసాలకుల నేరముల నన్వేషించుట కొక సంఘము నియమింప బడెను. స్కాట్లాండిషు దొరతనవర్గమువారు ఏకభక్తాధిపత్యమును సెల కొల్పుటకు ప్రయత్నించినందు, అనేక హత్యలు గావించినందు నివేదింప బడెను.

వృత్తాంతములు

హంకాంగు:—కానన నిర్మాణసభవారు నైనిక కానన మను మూడవసారి ఆమోదించిరి.

రై గా జగ్గమల సాధనమైనదని జగ్గమ ఆధికారుల వాయువాగ్రలు తెలుపుచున్నది.

వెట్రోలు చి గ్యాలు 1-క 8 కి పెన్సల చొప్పున హెచ్చించి.

శేషజీవిత ప్రాథమికమునమానేకమునుగూర్చి చర్చింప కుండగ యూనియను కాంగ్రెసువారు ఆపుజేసిరి.

గ్రంథకర్త్రీణియగు ఆగ్నినిమిత్తి నిలికకొట్టెను నామె మరణించెనని ప్రకటించబడినది.

ఈ. డి. మోరెలుగారికి 6 మాసములు శిక్ష విధించ బడినది.

న్యాయమూర్తి లోగారు దివంగతులైనని ప్రకటించ బడినది.

జనరలు గుర్జో గారిని రాష్ట్రమునుండి వెడలగొట్టు టకు రషియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించు కొనిరి.

నాగపూరు మెయిలుముద్ర బొంబయినుండి మా॥ భూషేంద్రవాధ బాన్ గారు నేడు కలకత్తా కేసు దెంచెదరు.

క్రింది యుద్ధోగ్యుల యభివృద్ధి కై తమంతట తామె అడ్మిరలుస్లాడిగారు ఉద్ధోగ్యమునుండి విరామము జెందు చున్నారు.

జాతీయమైనవల నందరిని ప్రోత్సహించుచు మీరంద రును అమెరికా రాజ్యము వారికి కాళ్ళతక్కి ద్రిని కలుగజేయువలె నని విల్సనుగారు పురికొల్పుచున్నారు.

మైనదగ్గరనున్న నౌకా నిర్మాణస్థానమున పనిచేయువారు నౌకానిర్మాణాధికారులును కలసిత్వరలో మనుష్యులవృత్తము శేకుండగ నౌకానిర్మాణమును ముగించవలెనని నిశ్చయించు కొనిరి.

యధ్యక్షులను నిమిత్తము వాషింగ్టనులో 120 లక్షలు మొదటివాయిదాను చంబాలు చేయబడినవి. ఇది వర కపుడే 160 లక్షల చంబాలు వసూలై నవి.

జేతరక్షక బలము:—పశ్చిమోత్తర పరగణానుండియు, పంజాబునుండియు జేతరక్షకబలమున జేతగోరుచు వెట్టబడిన దరఖాస్తులు భారతీయశాఖయందు 63కి గలవు.

ఆస్త్రియను వాయువాగ్ర లిల్లు ప్రకటించుచున్నది. ఇస్త్రియను పడచుటితరచుగన్న వెక్కువ ప్రాంతములపై ఇటలీ వైమానికులు బొంబులను ప్రయోగించిరి. బ్రియస్త్రియముగ నేగుదెంచుచున్న శిల్పవైమానికులు మావైమానికులు సార దొలిరి.

సిటీ ఆఫ్ ఏథెన్స్ అను పొగమోద మ్యూయ్యు ముండి పునానగుచు ఆగస్టు 10 వ తేదీని ముగిసిపోయినది. నిండు బరువుతోను 97 గురు ప్రయాణికులతోను ఈపొగ మోద సోవుచుండెను. 7 గురు ముగిసి పోయిరి. మందుగనిని తాకి పొగమోద ముగిసిన విచారణసంఘమువారు తెలిపిరి ఆరుమాసములవరకు కస్తాను 50 కి కేటలు రద్దు చేయబడినది.

ఒకనిభాగ్యము మరియొకడు తీసికొనిపోవుట:—
ఒ. ఇ. వెల్మూరు అను నతిదు 1903 వ సంవత్సరమున వివాహము చేసికొని తన భార్యతో గూడ ఒకకత్తాలో కాక్ వెంటుకొన్న నెం24వ గృహముందు నివసించుచుండెను. వెలె స్టిగ్గోడులో నొక గృహముందు నివసించుచుండన దల్లియు. జె. కిష్టియను నతిదు వెల్మూరు అను నతిని యెడల స్నేహభావము కలిగి వారింటికి తరచుగ వెళ్లుచుండెను. ఈ సంవత్సరమున ఏప్రిలు నెలలో కిష్టి వెల్మూరు నతిని తనతో గూడ త్రిసికొనిపోయి నాటికొండయు ఆమెతో కాపురము చేయుచుండెను. వెల్మూరు కిష్టివై కేసుచేసెను. కిష్టికి వారంటు పంపబడినది.

United Provinces

A Soldier Charged with Cheating

AGRA, September 4.
Before the court of Mr. T. Howood, I. C. S., Joint Magistrate, Agra, a young man named Stephen Hobson was put on his trial, who masqueraded as a military officer, cheated several business houses here, in the Punjab and Bombay. He was born in America of English parents. When the war broke out he gave up his business as electrical engineer and joined the Gordon Highlanders as a private. He was in the battle of Mons and was wounded threetimes. He went back to England invalided, came out to India with a draft and was in the troop train disaster in Sindh. He arrived at Nowshera, deserted and got to Karachi where he was arrested and brought back.

He again deserted, got to Lahore where he bought the Lieutenant's uniform and went to Amritsar. There he procured a check book from the Bank, proceeded to Amballa and Agra obtaining meanwhile about Rs. 1500 by means of cheques.

He Chummed with Pretty Girls.

At Agra he stayed at Lauries Hotel and bought goods extensively from local merchants. He then slipped away to Bombay, stayed at fashionable hotels cashing cheques to the value of about Rs. 3,000. He intended boarding a homeward bound steamer but happened to meet some pretty girls with whom he chummed up and forgot all about going home. While at Bombay

He Stood as Right Hon'ble Stephen Hobson

and was entertained by a leading Indian Chief. Subsequently he attracted the notice of Inspector Kilcein of the Bombay C. I. D. who shadowed him and eventually he was to use his own words, "scooped". The Magistrate explained to the prisoner that he could claim trial by a jury, but he waived his right to do so. Formal evidence of identification was then given by Mr. C. Hilton, Manager of the Agra Co-operative Stores, Mahomed Yusuf of Messrs. Allah Bux and Co., Mr. Sibumal of Messrs. Ganesbilla, and Sons, and other victims.

He Smilingly Pleads Guilty.

The prisoner is at present undergoing sentence of 23 months imprisonment passed on him at Bombay. Mr. Howood framed charges under Section 420 I. P. C. The prisoner smilingly pleaded guilty. The case was adjourned.

Calcutta

A Jaina Philanthropist's Death.

CALCUTTA, September 4.
Death occurred yesterday afternoon of Rai Budree Das leader Bahadur Nookin a well-known jeweller. He was the of the Jains and the donor of a well-known Paresnath temple at Mantola a place of Jain pilgrimage. He was a Collector of historic jewels which were exhibited before the late King Edward VII when he visited India as Prince of Wales. The deceased started a Pujaracol for old animals at Sodapur and founded several temples, schools and Dharamsalas in different parts of India.

Meeting of Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, September 4.
A meeting of the Bengal Legislative Council was held this morning at Government House, H. E. Lord Ronaldshay presiding. There was a good attendance of non-official members. There were no fewer than 80 questions put by non-official members, and answered by the Government. In reply to questions by Mr. Akhil Chandra Datta the Hon'ble Mr. Kerr said that the total amount expended in all for the last five years by the Criminal Investigation Department in Bengal was Rs. 26,96,936 which included expenditure on both Crimes and intelligence Branch. The amount passed by the Government under this head for 1917-18 was Rs. 7,90,000.

In reply to another member the Government laid on the table a statement showing that during 1916 there were 567 cases of dacoity of which 88 ended in conviction. In reply to the same member the Hon'ble Mr. Kerr said that warnings under the Press Act had been issued to seven newspapers during the last three years informally and attention had been drawn to objectionable articles on other occasions. The Government did not consider that it would be in public interest to publish the names of newspapers concerned or reasons for warnings.

Attempts on Police Officers' Lives.

In reply to Babu Surendranath Roy the Hon'ble Mr. Kerr said that during the last five years attempts had been made on the lives of 30 Indian Officers of the Bengal Police by the members of the revolutionary party. No such attempts had been made on the lives of Anglo-Indian members of the force. The Anglo-Indians were not as a rule concerned in the investigation of revolutionary crime.

In reply to the Hon'ble Bhupendra Chandra Roy the Hon'ble Mr. Donald said that the Local Government were aware that prices of dhooties and cloth have risen recently. Special enquiry into the circumstances leading to this result is contemplated at the main facts relative to the effects of manufacture and freight are known and it is to these effects in general that rise may be due. At present advised the Government do not consider that there is base for action under any ordinance to regulate the prices in the matter of imported cloth.

Sir S. P. Sinha's Ghee Adulteration Bill.

After questions were answered the Hon'ble Sir S. P. Sinha introduced an Emergency Bill to amend the Calcutta Municipal Act with special reference to ghee adulteration. Sir Satyendra in introducing the Bill said that the existing law had failed to check the practice of adulterating ghee and selling adulterated ghee in Calcutta.

In view of the evil resulting from widespread adulteration it was considered necessary that more stringent measures should be taken to provide for the purity of article and to penalize manufacture storage and sale of ghee that was adulterated. In this Bill a definition for adulteration had been introduced by which ghee must not consist of any article which was not extracted from milk. The penalty imposed under the bill for offences ranged from fine of Rs. 200 to 1000. The Bill was taken up for consideration after suspending rules of business and passed.

Punjab

Indian Defence Force.

LAHORE, September 4.
The total number of application for Indian Defence Force for the Punjab and Northwest Frontier Province, non-British section, is 638.

Ludhiana Alleged Bribery Case.

LAHORE, September 4.
The Ludhiana alleged bribery case in which Mr. E. T. Bhai, Extra Judicial Assistant Commissioner, is being tried for corruption under section 161 Penal Code, is proceeding before Mr. Boyd, Special Magistrate. Evidence in the first case, in which Mr. Taj Bhai is alleged to have received a bribe of 100 Sovereigns in his capacity as Magistrate in the case under section 304, Penal Code, in consequence of which the accused is said to have been let off with a fine of Rs. 200 only is finished. The second case in which Mr. Taj Bhai is said to have received a bribe of Rs. 300 from one Alla Bakhsh, plaintiff in the case pending before him through his Khansama Nabi Bakhsh, who also is said to have got Rs. 50 for acting as go between, is going on now. Both Khansama and Alla Bakhsh have given evidence as to the bribe being paid. The former also confessed having received Rs. 50, and some evidence corroborating the above version in certain respects and stating that the case was decided in favour of Alla Bakhsh in consequence of the bribe, was also given.

Arguments in the other bribery case in which Mr. Harukh Singh, Barrister and Sub-Judge, was charged and tried for similar offences before Mr. Hilton, at Montgomery, are over and judgment will be pronounced this week.

Bombay

Mr. Brewin's Civil Suit Dismissed.

BOMBAY, September 4.
Mr. Justice Beaman has dismissed the suit filed by Mr. Archibald P. Brewin, late General Manager of the "Bombay Chronicle" claiming Rs. 3840 as damages for breach of agreement of service between him and the defendants, the Indian Newspaper Co. Ltd., proprietors of the "Bombay Chronicle". The Judge holding there was no cause of action against the defendant company dismissed the suit with all costs.

Burma

Adulterated Ghee in Burma.

RANGOON, September 4.
The question of adulteration of ghee in Burma was considered at a largely attended public meeting held at Karen this evening Dr. P. J. Mehta, M. D., Barrister at Law, presiding. After several speakers had spoken on the subject the following resolution was carried: The citizens of Rangoon have learnt of ghee and butter being sold in Burma adulterated with tallow lard and animal fats and they take this opportunity of declaring the use of such ghee and butter is not only injurious to health but is against their religious feelings and they humbly request the Government to stop the importation of manufacture and keeping in godowns and shops of such ghee and also prohibit such sale by the introduction of an emergency legislation with necessary penal clause which would eventually stop importation and manufacture and sale in similar manner to that proposed by the Bengal Government. The resolution was to be communicated to the Lieutenant-Governor. The last resolution was that in the opinion of the meeting it was desirable that various communities should take steps to prohibit the use of such ghee and butter by their respective principals as they may consider consistent with their tenets and principles. The meeting further recommend such steps be taken as will increase the production of ghee and butter in the province at an early date as increasing demands for those commodities are very great.

Deck Passengers' Committee.

RANGOON, September 4.
The sixth sitting of the Deck Passengers' Committee under the Chairmanship of Mr. J. P. Hardiman, I.C.S., was held to-day and after half a dozen more witnesses were examined the enquiry adjourned to tomorrow. Evidence was adduced setting out the following complaints viz beating of Deck passengers by I.S.N., Durwanas and Policemen, exorbitant charges demanded by company's coolies for carrying of luggage, inadequate latrine accommodation on board the steamers, payment of extra sums for securing better accommodation on the second deck, unnecessary delay in medical examination, insufficient time allowed for passengers at the time of embarkation, inadequate wharf accommodation prior to passengers embarking, incivility of customs officers, overcrowding of steamers, want of separate accommodation and lack of medical attention to women, and difficulty in getting tickets. Suggestions were offered for intermediate class accommodation to be provided by the company, erection of lashed at Wharf for sheltering passengers from the sun and rain, better accommodation on board and necessary steps to be taken for remedying the above grievances.

BRIEF TELEGRAMS.

The Hon'ble Mr. Bhupendranath Basu left Bombay for Calcutta yesterday by the Nagpur mail.

H. H. the Lt. Governor has accepted the generous offer of Rs. 1000 each from the Hon'ble Mr. L. Chiy Tsong and Messrs. S. R. Reddiar and H. Krishna Pillai for investment interest to be spent in prizes for successful students of Burma Government Medical School Rangoon, Inspector General of Civil Hospitals, Burma, Secretary to the Burma Government and donors are appointed trustees for each of the funds money to be invested in Co-operative Central, Upper Burma in the joint names of Trustees

THE GREAT WAR

Kaiser's Plots: Further Exposures

Riga Abandoned by Russians: German Progress

Enemy's Objective Petrograd Railway

CAPTURE OF PETROGRAD A STUPENDOUS UNDERTAKING

AMERICAN PREPARATIONS FOR WAR IN FRANCE

[Reuter's Agency.]

Russian Front

Russians Abandon Riga.

Important German Advance.

Direction of German Offensive.

LONDON, September 4. A Russian wireless communique says:—The Riga region has been abandoned owing to the threatening situation westward of Riga. We have retired to the line Bildershof-Medenidalem. In the direction of Ikakul the enemy has penetrated our positions on the Jaegel River. Some of our detachments voluntarily left their positions and retired northwards. We repulsed attacks with heavy losses in the direction of Focani.

The crossing of the Dvina seems to have been effected eighteen miles above Riga. The German thrust is for the moment directed against the Riga-Petrograd Railway. The German offensive on the Mitau Road is also ominous, as the latter is the main thoroughfare across the Tirul Marsh.

LONDON, September 4.

A wireless German official communique says, "Riga been taken."

Riga Evacuated.

Fortification Blown Up.

Enemy's Advance

LONDON, September 4.

The Russian communique says:—We evacuated Riga yesterday morning, blowing up fortifications south of the Dvina bridges. Our retirement continues north eastward. Enemy ships are now shelling the Riga coast villages. In the direction of Ikakul, enemy dislodged our troops in Great Jaengel and penetrated our positions on a front of thirteen versts. They have occupied Valdenode. We are retiring northwards. Measures have been taken to readjust our front. Our troops failed to withstand enemy pressure in the region of Mildep, Ryunak and Eransen and we retired north-east.

Advance on Petrograd Possible.

Opinions on the Situation.

After the recent happenings on the Russian front the fall of Riga was not unexpected. It is too early to speculate on the possibilities arising from it. But it is recalled that General Korniloff solemnly warned the Moscow Conference that if the army does not help us to hold the shores of the Gulf of Riga, the way to Petrograd lies open. While it is recognised that, owing to the great distance, an advance on Petrograd would be a stupendous undertaking, it is possible that the German high command has decided that there will never be a better time to make the attempt than now when confronted by the melting of the Russian Army.

Some military writers are of opinion, that the season is too late for such an operation.

The "Westminster Gazette" says the attempt would be madness with such forces as the Germans have and with the winter coming.

Other writers point out that the German Baltic fleet may operate in the rear of the Russian army and that this will probably lead to interesting naval developments elsewhere. However, almost everything depends upon whether General Tcherbacheff, who recently took over command of the northern front has sufficient, dependable troops.

Onward with God!!

Kaiser's Bombast.

LONDON, September 4.

AMSTERDAM.—The Kaiser has telegraphed to Prince Leopold of Bavaria captor of Riga: "Congratulations on your fine success due to firm leadership and steel-hard will to victory. Onward with God."

French Front

Enemy Attack at Hurtebise Smashed Up.

LONDON, September 4.

The French communique says:—Our fire smashed up attack in the region of Hurtebise Farm by enemy detachments with heavy losses. Our reconnaissances penetrated enemy salient east of Sapienneulles yesterday by surprise, and killed and captured the garrison after a lively engagement. We carried out an important raid on both sides of Sovaincommip road in Champagne last night. We penetrated enemy front line on a front of

eight hundred metres, destroyed great many gas tanks blew up dugouts and brought back forty prisoners, four machine-guns, trench mortar and much material. German aeroplanes bombed Dunkirk and Calais and the region of Duncerville north of Nancy. There were several casualties at Calais but damage was insignificant. French aeroplanes dropped fifteen and a half tons of bombs on aerodromes, bivouacs and railway stations including Metz and Cambrai causing important damage. Thirteen German aeroplanes were brought down.

Destroying Germany's Forces.

Results of a Month's Fighting.

LONDON, September 4.

Reuter's correspondent at the French Headquarters says:—Since the beginning of the battle of Verdun ten German divisions have been withdrawn on account of losses. The enemy has now seven divisions in line on both banks of the Meuse. Therefore, seventeen German divisions are in process of exhaustion by the operations begun on August 20th. Since the beginning of August the enemy has been obliged to withdraw thirty divisions facing the Franco-British army in Belgium. The enemy altogether has had forty-two divisions in the Flanders battle. Therefore, in a single month, the Allies have put forty German divisions out of action and at present nineteen others are being reduced by the same methods to the same condition.

A French communique reports lively cannonading on the left of the Meuse.

British Front

Enemy Cannonading.

British Aircraft Active.

LONDON, September 4.

A British communique says:—Our fire drove back a raiding party south west of La Bassée. There was considerable enemy cannonading northward of Ypres. Our aeroplanes dropped three tons of bombs on enemy aerodromes with good results. We brought down two aeroplanes. One of ours is missing.

Line Advanced at St. Julien.

LONDON, September 4.

F. M. Sir Douglas Haig, this afternoon, says:—We have advanced our line north-east of St. Julien. We made a successful raid north of Lens and drove off raiders south-west of La Bassée.

Aerial Warfare

Bruges Docks & etc., Bombed.

LONDON, September 4.

The Admiralty says:—Naval aircraft on Sunday night bombed docks, submarine shelters, and Railway sidings, at Bruges, causing a fire to break out at the lockgates of the Ecluse Canal. We bombed Varsenaere aerodrome yesterday morning. Six aeroplanes attacked one of our machines which shot down one of the Enemy. Other combats occurred: one of our machines is missing.

Another Air Raid.

British Aircraft Pursue Raiders.

LONDON, September 4.

A British communique says:—Enemy aeroplanes crossed south-east coast at eleven last night and dropped bombs on various places. No reports regarding casualties or damage have yet been received. A number of our aeroplanes pursued the enemy.

War Loan Heavily Oversubscribed.

LONDON, September 4.

WASHINGTON.—A first instalment of twelve millions for the War Loan has been heavily over-subscribed. Subscriptions already amount to sixteen millions.

Italian Front

Pola Harbour Bombed.

LONDON, September 4.

The Italian Official communique says:—Thirty aeroplanes bombed military works and fleet in Pola Harbour and Fasana Canal. Nine tons of bombs were dropped causing destructive fires.

TELEGRAMS.

Several Towns Bombed.

LONDON, September 4.

A wireless Austrian official communique says:—Italian aviators bombed several towns on the west coast of Istria. Our aeroplanes drove back an air squadron making in the direction of Trieste.

Italian Aeroplanes Over Vienna.

LAHORE, September 4.

LONDON, September 3rd.—The "Petit Journal's" Turin correspondent says that five Italian aeroplanes recently dropped manifestoes announcing Italian victories in Vienna.—(C. and M. Gazette.)

Germany

To Make Baltic a Closed Sea: Kaiser's Plots with the Tsar.

LONDON, September 4.

The "New York Herald" publishes the text of telegrams exchanged between the Kaiser and the Tsar regarding the Baltic and Denmark. They show that after the meeting between the two Emperors at Saargraben the Kaiser in agreement with the Tsar undertook the realization of a scheme to declare the Baltic a closed sea. But owing to the resistance of Denmark and the threatening attitude of Great Britain the Kaiser decided in 1905 in the event of war with Britain to treat Denmark as he treated Belgium later, namely, to occupy neutral Denmark with his armies in order to secure advantages which Denmark refused by declining to join the Russo-German Combination.

The Final Telegram.

The Kaiser's final telegram to the Tsar, dated 27th November 1904, says: "15-day serious news reached me from Port Said and Cape Town. There is now no time to be lost. No third power must hear even a whisper about our intentions before I conclude the Convention about the coaling business." The Tsar replied agreeing to the necessity for a permanent understanding between the respective governments. Nothing further eventuated.

British Papers' Comment.

The British and Allied newspapers make a feature of the correspondence between the Kaiser and the Tsar as throwing lurid light on the poisonous methods of German international dealings and the appalling danger of autocracy controlling diplomacy. In its completeness the correspondence which continued throughout 1905 and perhaps later leaves one guessing why the plot failed out it seems certain that it was owing to the growing Franco-Russian re-approachment before and during the Algerias conference. The "Times" says that the correspondence is a fresh proof of the Kaiser's insincerity. It points out that this was the man who furnished Britain with a plan of campaign against the Boers. Who can trust his honour and good faith? Yet it is on this rotten foundation that peace fanatics desire to build the future safety of the world.!!

Germany's World Policy.

Its Dangers Exposed.

LONDON, September 4.

The "Times", in an article on Germany's grandiose world policy, says Germany's overseas policy is essentially "macht politik, whatever may be the garb it wears for the moment. Germany wants back her colonies not primarily for their economic value, but for their military value. She aims at a great militarist state of Negroes commanded by German officers, and disciplined by them in German methods of warfare. They want such a State with its own supplies, its own munitions factories, and its own naval bases, because it would dominate the African continent and destroy the security of the Mediterranean and the Suez Canal. It could be easily linked up with Central Europe which it could flood with black armies and threaten from a score of naval bases the Cape Route to India to Australasia, and the Far East, and thereby prevent England from again concentrating her full naval forces in the North Sea.

U. S. Reply to the Pope.

Germany Profoundly Impressed.

LONDON, September 4.

AMSTERDAM.—It is reliably stated that President Wilson's reply to the Vatican has profoundly impressed German political circles. It is expected that Herr Erzberger, at the next meeting of the Reichstag, will demand the immediate installation of a Government responsible to the Reichstag. It is also expected that he will propose that the allegiance of Alsace-Lorraine should be decided by the inhabitants of the Provinces and that there be a general disarmament after the war.

The Rhine-Danube Canal.

LONDON, September 4.

AMSTERDAM.—The King of Bavaria in a speech at Nuremberg announced that the construction of the Rhine-Danube Canal was agreed upon. It would be navigable for twelve hundred ton boats.

Russia

General Gurko to be Banished.

LONDON, September 4.

PETROGRAD.—It is reported that Government has decided to banish General Gurko.

Russian Currency Figures.

LONDON, September 4.

The following figures are taken from the current return of the Russian state Bank compared with July 1914: Stock of gold 130 millions sterling compared with 160 millions. Gold balance abroad 230 millions compared with fourteen millions. Note circulation 1467 millions compared with 163 millions.

మా కలకత్తా జాబు.

[మా స్వకీయ విశేషము వర్ణనంబడి]

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 1:

మా కలకత్తాను కలకత్తా కమిటీవారి తీర్మానము ప్రకారము విద్యార్థుల నాగ్రహణమును గావించెను. నాగ్రహణమునకు నేను బాహ్యుల సంఘమునకు జేరి దలపడి రనియు ప్రాసించెను. కలకత్తా కమిటీవారి తీర్మానమును విన్నంతనే నేను కలకత్తా నాగ్రహణమును గావించి 'యహంకార భరిత'మని పండితులు అనుభవించుటకు ప్రాయమున్నది. గురువారమునాడ డాక్టర్ల సంఘమునకు జేరినవారి సంఖ్య రహస్యము నుటయగుచున్నది. కాని వీరింద 25 రూ. పుచ్చుకొనను నియు వీరు సభ్యులుగా జేరుటకు వలసపడెదననియు డాక్టర్లు ప్రభుత్వ నాథ బెన్టి గారు వచించి, వారియొద్ద ధనమును క్రిమి ఫార్ములను పుచ్చుకోవలదని ఆహ్వానమును వారి గుమాస్తాను ఆజ్ఞాపించెను. ఇది మాచీ కార్యదర్శులలో నొక్కరైన బి. కె. లాహిరీ గారు నమాస్తా పుచ్చుకొనినచో నామ పుచ్చుకొనెద మని వచించి ధనమును క్రిమి ఫార్ములను బుచ్చుకొని సభ్యులను జేర్చుకొనినది. ఈ యంశములు నేటి యాదాయమున 'అనుభవజ్ఞుల పత్రిక'లో బి. కె. లాహిరీ గారు ప్రచురించిన లేఖన బట్టి విశద మగుచున్నది.

ఆహ్వానసంఘ సమావేశము
ఇంకొకటను నేను ప్రాసించిన విషయములను గూర్చి విశదములు లేవు. కాని ఈవారము విషయములను గూర్చి మాత్రము తీవ్రమైన ఆభిప్రాయ భేదములు కానవచ్చుచున్నవి. ఆహ్వానసంఘ సమావేశమున జరిగిన చరిత్రనుగూర్చి మాండుపాతరులు ప్రకటింపబడినవి. 'అస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సు' నామ ప్రచురించిన చోకటి. మోతీలాలు ఫూలుగారును మిటి 218 చుండియును ప్రకటించిన వృత్తాంతముకంటే ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా నుండిన రాయు వైకుంఠ నాథ సేనుగారును నుటి యిద్దరిమూలగురులు ప్రకటించిన వృత్తాంతము నుటియొకటి. ఈ మాండుపాతరులు నిజమితే మీ పత్రికా కార్యక్లాపమున జేరియుండును గాన వివరములు వ్రాయు నక్కరలేదు. ఈ మాండు వృత్తాంతములను గూడ నిన్నటి యాభిప్రాయము ప్రకటించుటకు ప్రకటింపబడినది. కాని 'బెంగాలీ' పత్రికయందు మాత్రము గాని వైకుంఠ నాథ సేనుగారు చెప్పెడివృత్తాంతమే ప్రకటింపబడినదిగాని కేక్లిన రెండును ప్రకటింపబడి యుండలేదు. నేటి యాదాయమున 'బెంగాలీ', 'అస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సు'ను బెంబలు వారులు వశపఱచుకొనినారనియును, వారు ప్రకటించిన వృత్తాంతము కల్లయనియును, వ్రాయుచున్నది. యూరప్షియనులకుం జెందిన 'అస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సు'కు పాత్రుగా బెంబలు వారులవై ప్రేమ యేల కలిగినా యని పలువు రాశ్చర్యము చెందుచున్నాను.

నేటి యాదాయమున వెలువడిన 'బెంగాలీ' పత్రికయందు సమగ్రముగా ప్రకటించిన గూడ నాహ్వానసంఘ సమావేశవృత్తాంతములతో నిండియున్నది. వివాదపాఠాశిష్యుల మధ్య వరు తెలుగుగురు, కలకత్తానుగ్రహణ సంతకముచేసి 25 రూ. చెల్లించిన ప్రతివాదులను ఆహ్వానసంఘసభ్యుల డలనని బెంబలు వారుల వాదము. కాని యిట్లు క్రిమిను సంతకము చేసి ధనము చెల్లించినవారు ఆహ్వానసంఘమువారి యాహ్వాదమును బడసినగాని సభ్యులు కావలగు రని రెండవవక్షమువారి వాదము. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులను, నల్లగుల కార్యదర్శులను, 21 సభ్యులను రెండవవక్షమువారు. ఈ సభ్యులను, ముగ్గురు కార్యదర్శులను, 214 సభ్యులను మొదటివక్షము వారు. నేటి బెంగాలీ పత్రికయందు నెవరు సభ్యులైనదియు, నెవరు సభ్యులుకానిదియు ప్రకటింపబడినది. సంపాదకీయమున బెంబలు వారులవర్గ తీవ్రముగా ఖండింపబడినది. నేటి యాభిప్రాయము ప్రకటించిన సంతకములు గాని వైకుంఠ నాథ సేను గురేంద్ర నాథ బెన్టి గారు చీలిపోవుటకు గూర్చి చింతన ప్రకటించెను. మిటియు నాభిప్రాయము బి. కె. లాహిరీ (కార్యదర్శి), హిరేంద్ర నాథ బెన్టి గారు గురేంద్ర నాథ తామరగూరుగారు వైకుంఠ నాథ సేనుగారు ప్రకటించిన లేఖను ఖండించిరి. హంపాదరాయి చౌదరి గారిని, బొంబులు వి. సి. బెన్టి గారిని జరిగిన సంభాషణము ఇరువది సంతకములతోడను ప్రకటింపబడినది. దీనినిబట్టి గురేంద్ర నాథ బెన్టి గారు క్రిందటి సభయందు యే. సి. బెన్టి గారి నాయమును ఆహ్వానసంఘము వారి మోదించకపోయినను ధనము చెల్లించి క్రిమి నంగీకరించు

నమకాలికాభిప్రాయములు.

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము: ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభ

ఈవైశిష్టికతో ఆగష్టు 21-న తేదీ "ఆంధ్రపత్రిక" యందు బ్రచురింపబడిన ప్రధానవ్యాసము నీపత్రికయందొకచో బ్రచురించితిమి. కానిని నాదమగుట గమనింప మాచింపుచున్నాము. గాజధాని మహాసభయొక్క ప్రత్యేక ప్రతినిధి సభ, గతనెల 21-22-న తేదీలలో మహాసభయందు జరుపబడినది. ఆసభకు ఆంధ్రవేత్త ప్రతినిధులతోగా వచ్చియుండలేదని "ఆంధ్రపత్రిక"లో నూచింపబడినది. ఆంధ్రవేత్తయొక్క ప్రత్యేకముగ నెప్పటినుండియు ప్రతినిధి మహాసభ నేర్పరచితిమి, అప్పటినుండియు గాజధాని మహాసభతో నాంధ్రులంతక జోక్యము కలుగజేసికొనుట లేదని యెల్లప్పుడూ దెలిసినవిషయమే. ఆంధ్రుల యుద్దేశ్యముల బెలుపలయున్న, ఆంధ్ర మహాసభ నే ప్రత్యేకముగ గూర్చులయును. ఈవిషయ మాంధ్ర నాయకులకు తోచుండుట కను శోచనీయును.

మహాసభయందు 21-22-న తేదీలయందు జరిగినసభకు ప్రతినిధులకు వెళ్ళిన యాంధ్ర మహాసభలలో గొందరు కీ విషయము నుద్ఘోషించి, యాంధ్ర నాయకుల నుని గుండెలు చురుకునున్న గొందరితో నుచ్చటించగ, నల్లనే కానీయవచ్చునని యధాంగీకారముగనో, పూర్ణాంగీకారముగనో, తల తెగర వేసికొనుట దెలిసినది. నామగారి తదితరులు గాని శోకంపములు చేయుటతో నెఱవేరున జేరి గుఱులేదు. ఆంధ్రమహాసభాస్థాపితోప సంఘము వారందరు గూర్చి తమ ప్రత్యేకసభకు కావించుకొని యందు నకుటల తీర్మానములకు వచ్చి యీ మామొకటి మూడవ తేదీ-23-న నామలలో, దేశమధ్యమున గలయుల మార్గముల కూడలియును బెజవాడయును, మహాసభకు జరుపవలయును. అట్లుకాక, గాజధాని యాంధ్రమహాసభలలో గొందరు జరిగిన స్థాపితోప సంఘపు రాక తీర్మానము ననుసరించి చెప్పి పురలో స్థాపితోప సంఘమువారు కూడగల వేచియుండినచో వివరమున్న మా గాంధీకారము నెప్పుడూ 22-న తేదీని గాని, మా సంఘమువారు మామొకటి నీచులేదు. ఇక నపుడు వారు తీర్మానించి తర్వాత నుక బ్రయత్నములు కావించ మొదటికినచో, అక్టోబరు 20-21-న తేదీలయందు మహాసభకు జరుపుటకు నీచులేదు. ఆ తేదీలలో దనగా మహాసభయందు జరుపబడుచుండును. మహాసభ కలకత్తాను నందుకొని పనులు జరుపుకొనువారలకు నీచుండదు. అదియును కాక, ఇంక రెండుమాసములకు, హిందూదేశము కార్యదర్శిగా గల మాండుపాతరు చోవారు హిందూదేశమునకు వచ్చియే యుండును. లేక మార్గమధ్యమున నయిన నుండవచ్చును. లేనా, మా ప్రయత్నములతోనైన తప్పక యుండును. వారు ప్రయాణ తొందలలో నుండు సమయమున, మన ప్రార్థనలు వారచేసి సోకవు. కాకతీయులు సంచించి బడిపోవును అందులకు నంతగా లాభకారి కానేరదు.

స్థాపితోప సంఘమువారి కార్యదర్శిమిపును హెచ్చు గనున్నది. దేశమంతయు నాంధ్రరాష్ట్ర సమస్యను బూర్తిగ నొప్పుకొనుట లేదను విషయము మన మహాసభా తీర్మానముల బట్టియే తెలుచున్నది. ఏకగ్రీవముగ నన్ని జిల్లాలనాగమును నెపుడు రాష్ట్రతీర్మానమునకు వచ్చుమో, అపుడుగాని ప్రభుత్వమువారు మహాసభామండలముల గౌరవమునకు. మన నాయకులలో నేయే కాభిప్రాయ మంతరము సమకూడవచ్చు.

టచేతి వోటున కధికారముకలదని యంగీకరించినట్లు గ్రహించదగియున్నది. రెండుపక్షముల వారలకును రాజీనామామధ్య మనవల కనుపించుట లేదు.

వంగభాషాపత్రికలు

మా కలకత్తాలో వంగభాషయందు మూడు దినపత్రికలు ప్రకటింపబడుచున్నవి. అందు 'బెంగాలీ' నుకపత్రికకు గురేంద్ర నాథ బెన్టి గారు సంపాదకులు. 'నాయక' పత్రికకు పంచగౌరీ బెన్టి గారును సురేంద్రనాథ సమాజపతిగారును సంపాదకులు. 'నమమతి' యను పత్రికకు దేవేంద్ర నాథరాయి గారు సంపాదకులు. బెన్టి గారి 'బెంగాలీ' పత్రికతప్ప తక్కిన దేశ భాషా పత్రికలన్నియు మోతీలాలు ఫూలు మున్నగువారి వాదమే న్యాయమైనదని సంపాదకీయములు వ్రాసినది. 'భారతమిత్ర' పత్రికా సంపాదకులగు అచిరాప్రసాద బొజిపాయి గారు కృతజ్ఞులమితి సభ్యులగుట సుప్రసిద్ధమే. కావున నామాన్య జనాభిప్రాయము బెంబలు వారుల పక్షమున నేయున్నదని గ్రహింపగచ్చును.

తెలియనివారిని యొప్పించుట యొకటి. సులభ సాధ్యమో యెల్ల రకును దెలిసిన విషయమే. తెలిసి తెలియనివారిని గూడ, కొంచము బ్రయత్నించిన యొప్పింపవచ్చునుగాని, శ్రమయంతయు నాంగ్లేయు విద్యార్థులపూర్వకై నాయకులను చెప్పికోనుచు నధికారులయొద్ద నాటకమునువారిలో నేయున్నది. ఇందులకు బ్రయత్నించుట మేల్కొనినవారిని నిద్రలేపుటకలె యుండును. ఈ సమయమున కేవల దేశోద్ధరణయే మనమునందుమొని, యేదిగలదుగ సర్వభాషాపక్షులగాని మనము జొరనియుక ప్రతివాదుకు తమతమ మండలములలో నిప్పటినుండియు సంచారము చేసి, రాష్ట్రతీర్మానమునకు బ్రజల్లెలు సుముఖులగునటుల బ్రయత్నించుట యత్నంతావశ్యకము. ఈ సందర్భమున "ఆంధ్రపత్రిక" యందు ఇట్లు నూచింపబడినది:—

"జాతియోద్యమము ముందంజవేయుచున్నపుడు జాతియోద్యమాంతర్గామగు ఆంధ్రోద్యమము శీఘ్రమగుమును జూపలేదు. జాతియోద్యమ త్వరితగతినమునో దులభాగలేక పోయెను. ఆంధ్రోద్యమాదర్శములను హిందూదేశమున దెల్లదలను న్యాపింపజేయులేకపోయెను. రాష్ట్రాద్యము హిందూదేశమున దన్ని సంఘములయందును న్యాపించియున్నయెడల, స్వపరిపాలనావిధానమున రాష్ట్రవిభాగము ప్రథమముత్రముగ నిపుడు పరిగణింపబడెడిదే. సామ్రాజ్య భావననిర్మాణ సభలోని ఆంధ్రసభ్యులు, ప్రజా ప్రతినిధుల విధానము నేర్పరచుటలో తాము విశేష జోక్యము కలుగజేసికొంటిమని యిటీవల నుపన్యసించియుండిరి. వీరు సంపూర్ణ రాష్ట్రవాదులు. వీరైనను, రాష్ట్రవిభాగము స్వపరిపాలనమునకు మూలాధారమని నెక్కి, వ్యాపించినటుల గాన్పించెను. జాతీయ జీవనమునందు నొక సందర్భరహ మే తెంచినపుడు జననమొంది సత్వరాభివృద్ధి గాంచిన ఆంధ్రోద్యమము తిరిగి మరయొకమారు జనించిన సంచలనములలో పూర్తిగ పాల్గొనలేక పోయెను. ఈ లోపమే ఆంధ్రోద్యమాభివృద్ధికి చేరువు గయ్యెను."

అను నభిప్రాయములతో మేమును నేకీకరించుచున్నాము. పట్టుదల యెపుడును సజ్యమౌడదు. ఏక చిగువునకుండనే గాని కార్యకామములు కానేరదు. అలసటతగదు. మనకు రాష్ట్రోద్యమముపట్ల గల పట్టుదలయు, ఆద్యములును, మాండుపాతరు హిందూదేశమున కనుగొడక పూర్వమే హిందూదేశముల కెల్లగలదు వారుగ భోధపరచుచును. లక్షో పట్టణమున జరిగిన హిందూదేశము మహాసభకు బ్రతినిధులుగ వచ్చినవారి కెల్లగలదు, స్థాపితోప సంఘ కార్యదర్శి గారు, ఇందుతో సంబంధించిన పాత్రము నొకరని బంచివెట్టించిగని, తిరిగి యందునుగూర్చిన గూండ్లనయు ఇతర రాజధానులయందు దెచ్చుటకు గాన్పించలేదు.

కనుక వెంటనే స్థాపితోప సంఘమువారు వారము పది దినములలో ప్రత్యేకసభకు గావించుకొని, ప్రత్యేకమహాసభకు జరుపుట కేర్పాటులజేయుటతోబాటు రాష్ట్రతీర్మాన మేక గ్రీవముగ నన్ని జిల్లాలవారును నొప్పుకొనుటకు దగు ప్రయత్నములజేసి, యావిన్న పమును మాండుపాతరు చోవారికంటే, హిందూదేశమునకు వారు వచ్చులేకపోవును ఇది రాష్ట్ర ప్రయత్నము గూడ నీయవ్యమగును సుముఖులుగ నుండునటుల జేయువలసియున్నది. ఇటులజేయుట సామాన్యముగ పరి గాదనియు, విశేష కృషిప్రయాసలకు లోనుగావలసి యుండుననియు, ఆంధ్రోద్యమావిభాగములే ఎక్కువగ పరిపూర్ణమైనవారుగ నుండుననియు, మేము గ్రహించియున్నాము. ఇంతటికిమకు దగిన యాంధ్ర నాయకులు లేరపోలేదు. దేశము గొడ్డుపోలేదు. (దేశాభిమాని:—)

ఆనెల 16-న తేదీని చెప్పి పురలో ఆంధ్రపత్రికా భవనమునందు ఆంధ్రమహాసభ స్థాపితోప సంఘసభ జరుగును. ప్రత్యేక ఆంధ్రమహాసభకు జరిగించు విషయము అందు చర్చించవలెను.

క్రికేటులగు దళింకపూరావు గారు:— కృష్ణారావు గారు బందరు హిందూ హైస్కూలునందు గుమారు 30 సం.లు ఉపాధ్యాయత్వ పదవియందుండి మెప్పువదసినవారిలో సుప్రసిద్ధులు. బోధనాశక్తి క్రియంధవూర్జిత ప్రజ్ఞ కలిగి విద్యార్థులయందెక్కు ముఅభిమానముతోను ప్రేమతోడను విద్యార్థులు గలపుయం డెడివారు. వీరు గతనెల 30-న తేదీ గురువారము పూలు 10 గంటలకు విషజ్వరమువలన కాలభర్తయు నొసరిన వ్రాయుట కంతయు విచారముగ చున్నది. వైశ్యసంఘాభివృద్ధి కరములగు మహాసభయందు లిచ్చి వైశ్యులకు నేదోర్తాగకార మున్నదని చెప్ప మహానీయుడగుచో పురవైశ్యుల నేకులు గలసి మహావైశ్యముతో శృణానవాటికవరకు బోయి యుండిరి.

(పై) కామ్రోజిమ్ గోరునప్పుడు ఈవత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

7 Dec 1944

0.12
0.0
1.8
0.10
1.0
1.0
0.8
0.8
0.12
0.8
1.0
1.0
0.6
0.8
0.8
0.8
0.8
0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

శ్రేణుబుడ్డి ను 3.00 చిన్న ను 1.30.0.

పెద్దబుడ్డి గ 3-0-0. చిన్న బుడ్డి గ 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడి 1-5 రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
66 9, బందరువీధి, ముదాసు.

ప్రాంచి: —సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు,

బయటకు పులు - ఫిలుములు - జేదాలు - గ్యాను దీపములు -
 బొమ్మల కాగితము - గా - దీ పుస్తకములు నికరంగా చెప్పము.
 క్యాబులును కాగితనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్మ, విశాఖపట్టణము.

కారణం:— ఇది శ్రీకృష్ణానికి గురు బాలికము.
నలమడుగుచాపి సంస్కరణమును ముగించి పోయినది.
అందరు జరిగి తీరవలయును. క. 0—0 మాట్లాడితే సలు.
ఇచ్చప్పుటికి కాక నల్లలందును "మొదటికి, చదువును.

పంశబ్దము; "అహింసా చ మోక్షమృత్యు" అని పేటి
 పాటిగిరివామి గావున పోయి ఈ పుస్తకము లెవా
 ముగా పోస్తుకార్జియ పే పేర్లగుచి సంప్రదించును.
 కంది పో నాయును.

1216 వైద్యశాస్త్రి, మణిశంకర్ గోపాలాచారి
జననం: జనవరి 1871, బాపట్ల, పల్నాడు జిల్లా

కందుకూరి

మంకుడు పుట్టా

స్వచ్ఛమను సిద్ధులను నగు కుంకుమ పువ్వు
మావ్వుదొంగును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గనుసింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ,
(53) 21, హమ్మం పేథి, బొంబాయి.